

št. 174 (21.107) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idrji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

TOREK, 29. JULIJA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

Snemi aplikacijo
s spletni trgovine

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

*Vojna
nas ni
ničesar
naučila*

SANDOR TENCE

»Upam, da nisem ustrelil nobenega italijanskega vojaka,« mi je večkrat pravil nono, ki se je kot avstro-ogrski vojak bojeval pri Doberdobu. Kaj sta eno ali dve življenci v primerjavi z devetimi milijoni mrtvih v vojni, ki je dobila vzdevek velika vojna, od katere se človeštvo ni ničesar naučilo. Zgodovinarji, ekonomisti in sociologi opozarjajo na velike spremembe, ki jih je povzročila ta morija, žal ne pri človeku ter njegovem pohlepnu po oblasti in nasilju.

Včeraj pred sto leti je Avstro-Ogrska monarchija uradno napovedala vojno Srbiji, in naših krajev se je vojna začela leta kasneje, ko je Italija obrnila hrbot svojim zaveznikom. Večina Slovencev se je borila na strani Avstro-Ogrske, italijanske uniforme pa so oblekli Benečani, ki so leta 1866 postali podložniki kraljevine Italije.

Slednja je leta 1918 dobila ne le Trst in Trento, temveč tudi Južno Tirolsko, Primorsko, Posočje in Goriško, kjer praktično ni živel en sam Italijan. Vseeno je fašizem ustvaril lažni mit »pohabljeni zmage« (la vittoria mutilata) ter izkoristil vojno za utrditev diktature. Vsi iz naših krajev, ki so se borili pod zastavo Franca Jožefa, so bili čez noč uredno pozabljeni in kdor se jih spominjal je bil označen za izdajalca.

Zato je toliko bolj pomembno, da se bo papež Frančišek med obiskom v Redipulji 13. septembra poklonil tudi tem od Italije dolgo let pozabljenih in prezrtih vojakom. Kostnica v Redipulji je bila - podobno kot spomenik neznanemu vojaku na Trgu Venezia in Rimu - simbol retorike in tudi italijanskega nacionalizma. Na srečo se časi spominjanjo, kot pričata nedavni koncert Riccarda Mutija in spravni ter spravljeni ton, ki sta temu dogodu dala predsednika Italije in Slovenije Giorgio Napolitano in Borut Pahor. Upajmo, da bo tako na vseh spominskih prireditvah, ki se bodo vrstile do leta 2018.

Začetek prve svetovne vojne, kot vseh vojn, ne more in ne sme biti razlog za praznovanje. Zadnji dan miru pred izbruhom nasilja se je šestnajst držav, ki so bile vpletene v vojni, istočasno spomnili s koncertom ter z minuto molka. Visoko v hribih v Folgarii na Tridentinskem je na pobudo tržaškega novinara in pisatelja Paola Rumiza zodonela trobenta Paola Fresu.

BLIŽNJI VZHOD - Kljub pozivom k premirju

Prelivanje krvi se nadaljuje

DEŽELA - Priznanja uspešnim izseljencem

Med 32 nagrajenci tudi štirje Benečani

JERUZALEM - Potem ko je Varostni svet ZN v nedeljo ponoc pozval k takojšnji humanitarni prekiniti spopadov, je bilo včeraj na območju Gaza večji del dneva mirneje kot v minulih dneh. A kljub glasnim pozivom k prenehanju nasilja - med drugim je ta poziv včeraj znova izrazil generalni sekretar Ban Ki Moon - so popoldne iz Gaza znova poročali o obstrelevanju in mrtvih. Izraelske rakete so namreč popoldne zadele največjo bolnišnico in palestinsko begunske taborišče v Gazi. V begunske taborišče je bilo ubitih najmanj deset ljudi, med njimi kar osem otrok, najmanj trije ljudje naj bi bili ubiti v napadu na bolnišnico. V eksploziji granate na jugu Izraela, ki jo je z območja Gaza izstrelilo palestinsko gibanje Hamas, pa so včeraj umrli najmanj štirje izraelski civilisti.

Na 9. strani

TRST - Muzej orožja in drugega gradiva iz zbirke de Henriquez

Opomin proti vojnam

Za odprtje izbrali stoto obletnico napovedi prve svetovne vojne - Od danes odprt za javnost

TRST - Ob stoletnici napovedi prve svetovne vojne so sinovi v Trstu odprli Muzej de Henriquez, ki naj bi s prikazom orožja in vojnih predmetov vspomnil na vojno za mir. Župan Roberto Cosolini je ob rezu traku povedal, da je odprtje dokaz, da je mogoče tudi v finančno težki časi narediti kaj pomembnega za kulturo. Ravnateljica mestnih muzejev Maria Masau Dan je povedala, da odpirajo tretjino muzeja, ki se bo še obogatil, zgodovinar Lucio Fabi pa meni, da muzej nagovarja navadne ljudi še prej kot strokovnjake.

Muzeju je posvetil pozornost Corriere della Sera s člankom Gian Antonio Stelle.

REDIPULJA - Ob stoletnici vojne

Postanek papeža Frančiška tudi na avstro-ogrskem pokopališču

Maša bo na ploščadi pred monumentalnim stopniščem italijanske kostnice

GORICA - Občina Nove parkomate šele izbirajo

REDIPULJA - Goriški nadškof Carlo R.M. Redaelli je včeraj napovedal, da bo papež Frančišek 13. septembra postal na avstro-ogrskem vojaškem pokopališču v Foljanu, nakar bo v Redipulji, na ploščadi ob vznožju monumentalnega stopnišča, maševal. »Njegov obisk bo žal kratek. Vse skupaj se bo zgodilo med 9. in 12. uro,« je dodal. Manevrskega prostora, da bi papeža odpeljali še v Oglej, pa ni bilo. V priprave na papežev obisk bodo vključili bližnje cerkvene skupnosti. Ker je dogodek v reziji vojaškega ordinariata in ker je za kostnico pristojno obrambno ministarstvo, koprska in druge slovenske škofije ne bodo neposredno soudeležene.

Na 10. strani

MITTELFEST
Obiskovalci in oblikovalci zadovoljni

ČEDAD - S koncertom pianista Stefana Bollanija in vrsto drugih kvalitetnih dogodkov se je v nedeljo sklenil letosni Mittelfest. Obiskovalci so z 10-15 odstotkov večjim prisilom že povedali svoje, prav tako zadovoljni pa so tudi oblikovalci festivala, ki so stavili na ključni besedi kakovosti in pestrosti. Občinstvo, menijo, je nagrađilo poskus prepletanja ljudske z "visoko" kulturo in pogumno izbiro inovativnih, neobičajnih, skratka "drugačnih" predstav, ki so težile v preseganje vseh smislil: preseganje meja, jezikov, žanrov.

Na 8. strani

Trst: začetek razprave o občinskih davkih

Na 4. strani

Kitajski »Guliver« na srečanjih v Trstu

Na 4. strani

Trst in Tržič: praznik ob koncu ramadana

Na 5. in 11. strani

Razočaranje ob obisku centra CIE v Gradišču

Na 10. strani

BUKOVA ALI HRASTOVA DRVA

BUKOVI PELETI

POSKRBITE ZA TOPLO ZIMO ŽE SEDAJ

Matija Praprotnik
Lokev 154
info: 00386 (0) 31 276 171

SLOVENIJA - Danes nadaljevanje koalicijskih pogajanj

Odslej bolj konkretni pogovori, koalicija pripravljena do petka?

LJUBLJANA - Najverjetnejši novi mandatar Miro Cerar z ekipo v teh dneh pripravlja osnutek koalicijske pogodbe, ki naj bi ga posredoval strankam, s katerimi se pogovarja o oblikovanju nove koalicije, v skladu z dogovori posredoval še danes. To bo tudi osnova za današnje nadaljevanje koalicijskih usklajevanj, medtem pa naj bi bile nekatere stranke še v precepnu, ali vstopiti v koalicijo ali ne.

Cerar se je s predstavniki DeSUS, SD, ZaAB, NSi in ZL na prvih, bolj informativnih pogovorih, sestal že minuli teden. Usklajevanja se bodo nadaljevala danes, do konca tedna oziroma do petkove ustanovne seje DZ pa naj bi bili znani vsaj obrisi nove vladne koalicije.

Predsedujoči SD Dejan Židan je včeraj medijem pojasnil, da je njihova stranka Cerarju že posredovala svoje gradivo, pričakuje pa, da ga bodo dobili tudi iz SMC. Po njegovih besedah se bo iz tega tudi videlo, v katero smer se SMC nagiba, kar bo osnova za nadaljevanje koalicijskih pogajanj.

Ta naj bi po nekaterih neuradnih informacijah v nadaljevanju tekla bolj po področjih, stranke, ki bi vstopile v koalicijo, pa bodo verjetno tudi zaradi različnih programskih izhodišč skušale bolj ali manj doreči nekaj ključnih projektov in se bodo skušale izogniti temam, ki bi jih razdvajale.

Židan je včeraj ponovil tudi, da bo SD konstruktivna tako v primeru, če bo v koaliciji, kot tudi, če bo v opoziciji. Po nekaterih informacijah naj bi bili v SD v dilemi, kaj storiti. Iz do sedanjih izjav članov SD je namreč

Miro Cerar

zaznati, da so sicer na kompromise pripravljeni, da pa ne želijo razočarati volvcev, ki so podprli njihov volilni program.

Glede vstopa v vlado so, kot je nedavno dejal njihov vidni član in evropski poslanec Lojze Peterle, razpeti tudi v NSi. Vodstvu NSi je včeraj poslal odprto pismo tudi nekdanji član bivše SKD Ervin Anton Schwarzbartl, v katerem po poročanju Reporterja navaja, da je »morda še čas, da NSi izstopi iz pogajanj za sestavo vlade«. S tem bo stranka po njegovi oceni Evropi sporočila, »kakšno oblast v resnici imamo, in da v Sloveniji še vedno obstaja možnost zrušitve totalitarne kontinuitete na naslednjih volitvah«.

A je po drugi strani predsednica stranke Ljudmila Novak v soboto za POP TV dejala, da jo kličejo gospodarstveniki in podjetniki ter spodbujajo, naj vstopijo v vlado in skušajo

uresničiti svoj program, ki da je »edeni pravi za spodbujanje gospodarstva«. Tako še vedno obstaja verjetnost, da bosta v novi vladi tako SD kot NSi. Za DeSUS je medtem že skoraj zagotovo, da bo v koalicijo vstopila, po drugi strani pa se ZL v njej ne vidi.

Vlada, ki opravlja tekoče posle, je včeraj tudi potrdila besedilo partnerskega sporazuma med Slovenijo in Evropsko komisijo. Ta je ena od dveh ključnih podlag za črpanje sredstev EU v novem večletnem obdobju 2014-2020. Ta korak je lahko naredila šele po tem, ko je zeleno luč dokumentu minuli četrtek pričgal razvojni svet vzhodne kohezijske regije. V okviru izvajanja evropske kohezijske politike 2014-2020 bo sicer Slovenija razdeljena na zahodno in vzhodno kohezijsko regijo, ki bosta skupaj upravičeni doobre 3,2 milijarde evrov.

Na predlog Slovenskega državnega holdinga (SDH) pa je tudi spremenila sklep o privatizaciji, s katerim je tik pred volitvami zamrznila proces privatizacije. Tako se proces privatizacije nadaljuje. Vlada pa predlaga SDH, da čim prej skliče izredno skupščino NLB in preveri obliko vložka Agrokorja v Mercator.

Vlada je na seznam za privatizacijo, ki ga je potrdil tudi DZ, uvrstila 15 podjetij, dve sta prodani - Fotona in Helios. Na seznamu so tako še deleži v družbah Aerodrom Ljubljana, Adria Airways, Adria Airways Tehnika, Aero, Elan, NKBM, Telekom Slovenije, Cinkarna Celje, Gospodarsko razstavišče, Paloma, Terme Olimia Bazeni, Unior in Žito. (STA)

DEŽELNI SVET Nov zakon o kulturi

TRST - Deželni svet je z repliko odbornika Giannijsa Torrentia včeraj sklenil splošno obravnavo zakonskega predloga o kulturnih dejavnostih. Predlog uživa široko podporo, kot priča dejstvo, da je pristojna komisija za večinskega poročevalca določila Elia De Anno, bivšega odbornika za kulturo, sicer pripadnika opozicijske desne sredine. Pomisleke nad zakonom je izrazila svetniška skupina Gibanja 5 zvezd. Zakon uvaja nove kriterije za financiranje kulturnih dejavnosti, pobud in ustanov.

PISMA UREDNIŠTVU

Odprto pismo županu Cosoliniju

Gospod župan,
mi vsi člani Združenja SALAAM - Otroci Oljke, in mislimo da pri tem nismo sami, že več kot mesec dni prejemamo takša sporočila, da nam ob njih zastaneta dih in korak. Posebno se nam to doganja ob zadnjih doganjih v Gazi.

Ob vsem tem so nas hudo prizadele in razočarale vaše izjave v zvezi z resolucijami vezane na tragedijo Gaza, ki so jih predstavniki političnih strank predstavili za obravnavo. Nikakor ne moremo razumeti vaših besed in dejanj.

Vlada, ki opravlja tekoče posle, je včeraj tudi potrdila besedilo partnerskega sporazuma med Slovenijo in Evropsko komisijo. Ta je ena od dveh ključnih podlag za črpanje sredstev EU v novem večletnem obdobju 2014-2020. Ta korak je lahko naredila šele po tem, ko je zeleno luč dokumentu minuli četrtek pričgal razvojni svet vzhodne kohezijske regije. V okviru izvajanja evropske kohezijske politike 2014-2020 bo sicer Slovenija razdeljena na zahodno in vzhodno kohezijsko regijo, ki bosta skupaj upravičeni doobre 3,2 milijarde evrov.

Na predlog Slovenskega državnega holdinga (SDH) pa je tudi spremenila sklep o privatizaciji, s katerim je tik pred volitvami zamrznila proces privatizacije. Tako se proces privatizacije nadaljuje. Vlada pa predlaga SDH, da čim prej skliče izredno skupščino NLB in preveri obliko vložka Agrokorja v Mercator.

Vlada je na seznam za privatizacijo, ki ga je potrdil tudi DZ, uvrstila 15 podjetij, dve sta prodani - Fotona in Helios. Na seznamu so tako še deleži v družbah Aerodrom Ljubljana, Adria Airways, Adria Airways Tehnika, Aero, Elan, NKBM, Telekom Slovenije, Cinkarna Celje, Gospodarsko razstavišče, Paloma, Terme Olimia Bazeni, Unior in Žito. (STA)

Zelimo še poudariti, da smo mi člani Salaama vedno prisotni, ko se govoriti ali manifestira za mir, sožitje in človekove pravice. Mi se danes z vsemi našimi močmi trudimo, da bi čimveč storili za Palestino, ker smo prav v zvezi s to tragedijo nastali kot Združenje že leta 1990. Isto pa bi povedali tudi, če bi v obč. svetu šlo za Sirijo, Libijo, Ukrajinu, za afriške ali južnoameriške države ... sploh za predele na svetovni šahovnici, kjer so tragedije človeških bitij velike in tragične.

In nikdar ne pomislimo, da bosta naš trud in čas, ki ga kot prostovoljci vlagamo v delo, lahko rešili svetovne probleme. Zavedamo pa se, da so nam ljudje, s katerimi stojimo z ramo ob ramu, hvaležni.

Na srečo je na svetu veliko prostovoljcev, ki predstavljajo najširšo paleto človeštva, veliko je zdravnikov, županov, intelektualcev, umetnikov, ki stopajo na pot požrtvovalnega dela brez da bi drugim svetovali naj si najamejo prostor, kjer naj bi nemoten in morda na skrivaj razpravljali o tragedijah človeštva.

Lahko bi vam gospod župan še veliko napisali a zavedamo se, da imate na razpolago številne obveščevalne kanale, s pomočjo katerih si boste lahko ustvarili lastno mnenje o tegejadi v Palestini.

S spoštovanjem v imenu Združenja SALAAM

županu Cosoliniju
Predsednica Odinea Zupin

Openski tramvaj včeraj in danes

Danes: Openski tramvaj še vedno ne vozi, ker je prišlo do dveh okvar po 691 dneh obnavljanja in popravil.

Včeraj: Tržaška občinska uprava je izdala koncesijo za gradnjo tramvajske proge 28. oktobra 1901, uradna otvoritev je bila 9. septembra 1902 oziroma 316 dni po odobritvi načrta. To se pravi, da so na začetku prejšnjega stoletja zgradili progo v manj kot polovici časa, ki so ga v 21. stoletju rabili, da tramvaja niso uporabili za vožnjo.

Očitno je vsak komentar nepotreben. Obvezne pa so čestitke vodstvu prevoznega podjetja Trieste Transporti: resnični čudež openskega tramvaja je, da so ti ljudje še na svojem mestu!

Sergij Premru

O strešicah v telefonskem imeniku

Prispevek o najnovejšem uradnem telefonskem imeniku, (Pd dne 12. julija), me je spodbudil, da sem podrobnejše prelistal imenik telefonskih naročnikov v Gorici in skušal ugotoviti, kje so izpadle tiste drobne, (ne)pomembne strešice. Rezultat ni spodbuden, saj sta se brez strešic znašli obe zvezki kulturnih društev, šole in druge ustanove itd. Torej ustanove, ki so še kako pomembne za narodnostno skupnost, negovanje in utrjevanje jezikja in identitete. Pred tremi leti sem s pismom povabil pet ali šest »naših« ustanov, naj od družbe, ki izdaja uradni telefonski imenik zahtevajo, da se nedopustne napake in pomajkljivosti odpravijo. Odgovor sem prejel samo od enega od naslovnikov. Žal je bil negativen, češ, da pri družbi njihove zahteve niso upoštevali.

Sicer pa je najnovejši imenik jasen dokaz nespremenjenega stanja in odnosa ter »našega« pasivnega sprejemanja stanja. Kaj bi se gnali za tisto drobno strešico, ko pa so druge zadeve bolj pomembne!

Da gre za naše pasivno sprejemanje (prilaganje) in da smo večkrat nerodni in soodgovorni tudi sami, me dodatno prepričuje tudi naslednja ugotovitev: na gradbišču Kulturnega doma v Sovodnjah, kjer ima sedež KD Sovodnje, smo na slovensčino dobesedno pozabili. In to na tabli, ki je na gradbiščih po zakonu obvezna.

Vlado Klemše

PREJELI SMO S PROŠNJO ZA OBJAVO

Sporočilo

Ustanove EnAIP - FJK iz Trsta, Odbor ENFAP za FJK iz Trsta, IAL - FJK d.o.o. iz Pordenona in IRES - FJK iz Vidma menijo, da so bile z vsebino članka, ki je bil 16. 2. 2014 objavljen v tiskani in spletni izdaji Primorskega dnevnika, žrtve žaljive obdolžitve, ker so bile v članku brez predhodnega preverjanja in kontraktornosti objavljene trditve direktorja ustanove Ad Formandum, ki so imele za cilj pogojevanje bodoče odobritve natečajev Dežele Furlanije - Julijske krajine v zvezi s podpo-

rami za zaposlovanje.

Podpisane ustanove so se doslej izogibale pobud, ki bi lahko podzgale medijsko polemiko in motile odobritev zgoraj omenjenih natečajev. Ker te potrebe zdaj ni več, so me ustanove zadolžile, da zaščitim njihovo ime, podobo in zgodovino, ki so bili neupravičeno prizadeti zaradi vsebine omenjenega članka, in da po sodni poti dosežem potrditev neosnovanosti navedb in od odgovornih dosežem pravično povračilo skede.

Zaradi tega Vas pozivam, da s primernim poudarkom objavite to

sporočilo v časopisni in spletni izdaji Primorskega dnevnika. Istočasno vas opozarjam, da ne objavljate drugih člankov z žaljivo vsebino do ustanov EnAIP, ENFAP, IRES in IAL ter vsa pozivam, da s spletno verzijo umaknete vsako morebitno povezano s člankom z dne 16. 2. 2014, ki je danes še prisotna.

Če tega ne boste storili, bodo omenjene ustanove akcije, ki jih bodo začele proti ustanovi Ad Formandum in direktorju Iaconu, razširili tudi na vas.

Spoštljiv pozdrav,
Odv. Salvatore Sagliocca

Češki državljan je umrl v Krnskem pogorju

KOBARID - V gorski nesreči, ki se je zgodila v nedeljo nad planino Zaprak, v občini Kobarid, je umrl 35-letni češki pohodnik. Kot so včeraj sporočili z novogoriške policисke uprave, sta dva državljanja Češke, starata 35 in 21 let, opravila planinsko turo iz smeri planine Zaprak na gorske vrhove Vršič in Kal v Krnskem pogorju. Pohodnika sta sestopala po brezpotju v smeri tamkajšnjih planin Zaprak in Preddolina, na strmem kamnitem pobočju nad planino Zaprak je 35-letnemu češkemu pohodniku zdrsnilo, zaradi česar je padel po pobočju in negiben obležal med skalovjem. Pri padcu si je močno poškodoval glavo in hrbenico in zara-

di poškodb na kraju nesreče umrl.

Drugega nepoškodovanega 21-letnega češkega pohodnika so pozneje v dolino pospremili pripadniki Gorske reševalne službe Tolmin. Poleg tolminskih gorskih reševalcev je na kraj nesreče prišla tudi dežurna helikopterska ekipa z Brnika z zdravnikom in policistom gorske policisce enote. Zdravnika ZD Tolmin je odredil tudi sanitarno obdukcijo, ki jo bodo opravili na pristojnem Inštitutu za sodno medicino v Ljubljani.

Policisti so tujo krivdo izključili in bodo o zadevi podali poročilo pristojnemu Okrožnemu državnemu tožilstvu v Novi Gorici.

DEŽELA - Med 32 nagrajenci tudi širje iz Nadiških in Karnajskih dolin iz različnih generacij izseljencev

Priznanja za vrhunske dosežke, ki povečujejo tudi ugled FJK v svetu

TRST - S svojim delom so prispevali k družbeni in gospodarski rasti držav, v katerih živijo, oziroma so se znali na različnih področjih uveljaviti v tujini, poleg tega pa so ohranili trdno vez s kulturo in jezikom skupnosti, iz katere izhajajo. S svojimi dosežki so tudi kreplili ugled naše dežele v mednarodnem merilu in obogatili njeno podobo. Gre za skupino dva in tridesetih izseljencev iz Furlanije-Julijске krajine ali njihovih potomcev s petih celin in več kot dvajsetih različnih držav, ki so bili včeraj v deželnem svetu v okviru praznovanj ob 50-letnici prve seje deželnega sveta odlikovani s kolajno za zasluge. Posebna priznanja so uglednim posameznikom različnih generacij, ki so se uveljavili v podjetniškem, finančnem, umetniškem svetu in na številnih drugih področjih, podelili deželna predsednica Debora Serracchiani, predsednik deželnega sveta Franco Iacop in pristojni deželni odbornik Gianni Torrenti.

Med dvaintridesetimi dobitniki priznanja so bili tudi Nathan Carlig, Pio Cencigh, Walter Cernoia in César Luis De Luca - Zabrieszach, ki so po rodu iz Nadiških in Karnajskih dolin. Dežela jim je priznanje podelila na predlog Zveze slovenskih izseljencev Furlanije-Julijске krajine - Slovenci po svetu. Ostalih 28 priznanih so dobili člani petih drugih organizacij, in sicer Izseljencev iz Julijске krajine v svetu, Združenja izseljencev-delavcev FJK, Furlanske ustanove za socialno in kulturno pomoč izseljencem, Ustanove Furlanija v svetu in Deželne ustanove ACLI za probleme delavcev-emigrantov.

Šestindvajsetletni Nathan Carlig je vnuk nekdanjega rudarja, ki se je iz okolice Špetra izselil v Belgijo. V svojem rojstnem mestu Liegeu je mladi Carlig že pet let tudi predsednik krožka Zveze slovenskih izseljencev FJK - Slovenci po svetu, ki šteje približno 250 članov. Sicer pa se je potomec beneškega rudarja uveljavil kot raziskovalec papirologije in paleografije ter je že sodeloval s številnimi univerzami po vsem svetu, med drugim tudi s pariško Sorbono, študiral pa je tudi v Firencah, kjer ima svoj sedež tudi najstarejši inštitut za papirologijo v Italiji, ki je eden izmed vodilnih na svetu.

Pio Cencigh, tiskar iz Plestišč v občini Tipana, ki je 40 let delal za časopis Corriere del Ticino, je prav tako med najbolj aktivnimi člani Zveze slovenskih izseljencev (od leta 1977 je predsednik krožka v švicarskem Ticinu, od leta 1988 pa tudi Evropske federacije Zveze). Sodeluje tudi s konzulatom v Laganu, kjer organizirajo tudi tečaje slovenščine. Še vedno ohranja živ stik z rodno vasjo, kjer je med drugim tudi poskribel za obnovo križevega pota v slovenskem jeziku v plestiški cerkvi. Ukvarja se tudi s številnimi humanitarnimi pobudami.

Walter Cernoia je po rodu iz Čedadu, zdaj pa živi v Londonu. Od leta 2010 je častni direktor Evropske investitske banke, s katero na različnih funkcijah sodeluje že od leta 1982. Bil je tudi direktor oddelka za Srednjo in Vzhodno Evropo ter Balkan, vodil je oddelek za posojila državam bivše Jugoslavije takoj po njenem razpadu in je naslovn poznan in uveljavljen v bančnem in finančnem svetu.

César Luis De Luca - Zabrieszach je po rodu iz Tarčmuna v občini Sovodnja in je potomec beneškega fotografa Tina Piernovega in mons. Ivana Trinka. Rodeil se je v Buenos Airesu in se je uveljavil kot fotograf. Njegove fotoreportaže o vojni na Balkanu in v Srednjem vzhodu so objavljene v različnih revijah, bil je tudi prvi Južnoameričan, ki je leta 2001 s svojim fotografskim aparatom posnel tero-

ristični napad na stolpa dvojčka WTC. Med drugim je fotografiral tudi na letosnjem svetovnem nogometnem prvenstvu v Braziliji.

Deželna guvernerka Serracchiani je v svojem uvodnem nagovoru pozdravila, da Dežela nikoli ni pozabila svojih rojakov, ki živijo v tujini, in da je tudi v zadnjem akcijskem načrtu kar nekaj ukrepov, ki so posebej namenjeni njim. Dežela čuti namreč za svojo dolžnost, je povedala predsednica FJK, da ohranja spomin na del zgodovine našega ozemlja, ki so ga večkrat zaznamovali uspehi in ponos, pa tudi potrebe in tihotapljenje. Deželne rojake pa je imenovala za antene naše dežele v tujini. Serracchiani je govorila tudi o sodobni mobilnosti in mladih, ki se selijo v tujino, včerajšnja priznanja pa je označila kot simbol nepretrgane vezi in živega dialoga, ki se stalno krepi, ter Zahvale Dežele protagonistom izseljenstva. (NM)

Od leve deželna svetnika Stefano Ukmari in Igor Gabroveč, predsednik Zveze slovenskih izseljencev FJK Dante Del Medico, Nathan Carlig, Pio Cencigh, predsednica FJK Debora Serracchiani, predsednik deželnega sveta Franco Iacop, deželni odbornik Gianni Torrenti, Walter Cernoia in César Luis De Luca - Zabrieszach

NM

BARDO - Končano kulturno dogajanje na Planetu Bardo

Za zaključek še razstava likovnih del

Dela je na likovni koloniji ustvarilo 7 umetnikov iz štirih držav - Poleg tega med tednom še vrsta glasbenih dogodkov in knjižnih predstavitev

Sobotno razstavo je odprl župan Guido Marchiol

BARDO - Z odprtjem razstave umetnikov, ki so sodelovali na likovni koloniji, se je v soboto zvečer v centru Stolberg zaključila letosnja izvedba prireditve Planet Bardo, ki jo že štiri leta organizira Občina Bardo in ki predstavlja različne kulturne pobude, kot so likovna kolonija, glasbeni dogodki, predstavitev knjig. Likovne kolonije so tudi letos udeležili umetniki iz različnih držav, in sicer Anne Marie Letenre iz Belgije, Dea Volarič in Jože Subič iz Slovenije, Wolfgang Bucha iz Avstrije ter Carlo Vidoni, Marisa Plos in Roberto Tiggelli iz Italije. Njim sta se pridružila, in to je bila novost te izvedbe, tudi novinar in pesnik Miha Obit ter mladi ilustrator Fausto Gonzalez, ki sta s svojimi besedami in risbami predstavila svoje izkušnje in vtise (dela so na vpogled na spletni strani občine <http://www.comune.lusevera.ud.it>).

Sobotnega odprtja sta se med drugimi udeležila tudi komisar Gorske skupnosti Ter Nediža Brda Sandro Rocco in deželna svetnica Silvana Cremaschi, ki je še posebej poudarila pomen takšnih pobud, saj omogočajo spoznavanje krajev, kulturnih in jezikov, ki so pomembni del Furlanije-Julijске krajine. Cremaschi je tudi povedala, da si bo v bodoče skupaj s svojimi kolegi še posebej prizadevala, da bi bile gorske vasi deležne tiste storitev, ki bi pomagale pri vrnjenju ljudi v rojstne kraje. (NM)

KONSTANCA - V takratnem dogajanju preko celjskih grofov udeleženi tudi Slovenci

Koncil pred 600 leti krojil usodo krščanske Evrope

KONSTANCA - Mesto Konstanca ob Bodenskem jezeru, v nemški deželi Baden-Württemberg, šteje danes okrog 80 tisoč prebivalcev. V letih 1414-1418 je bilo mesto središče verskega in političnega dogajanja v Evropi. Pred šesto leti je namreč tu potekal cerkveni zbor, kjer so takratni največji misleci in politiki krojili usodo Zahodne (krščanske) Evrope. Tu so 6. julija 1415 med drugim začeli soditi teologu in pridigarju Janu Husu in ga kmalu zatem obsodili. To je bil začetek burnega obdobja v življenju Cerkve in evropske družbe nasprotnih, ki je v naslednjih sto letih pripeljal do razkola.

V Konstanci se je v času koncila znašel protipapež Janez XXIII., ki je sicer iz malega pristaniškega mesteca moral pobegniti, kardinali pa so leta 1417 izbrali novega papeža, Martina V., iz plemiške družine Colonna. Uradna Cerkev ni nikoli priznala protipapeža. Na novega Janeza XXIII. je bilo treba počakati več kakor pol tisočletja, saj je to ime prevzel Angelo Roncalli. Kakšna čudna naključja!

V Konstanci so se na okroglo obletnico dobro pripravili. Izkoristili jo nameravajo predvsem

za promocijo turizma. Najrazličnejše prireditve se bodo odvijale v naslednjih petih - šestih letih. Nekaj pomembnih dogodkov se je že zvrstilo, druge šele pripravljajo. Naj omenimo le tri pomembne razstave. Do 21. septembra je v koncilski palači na ogled izredno bogata razstava. Na ogled je okrog 300 eksponatov, ki so jih posodili muzeji in kulturne ustanove iz številnih evropskih dežel.

Omeniti velja, da v mestu še zmeraj stoji (obnovljena) srednjeveška koncilskna palača, kjer so takratni cerkveni in svetni dostojanstveniki krojili usodo duha in sveta in smo, po malem, bili sodelženi tudi Slovenci, preko celjskih grofov in njihovih sorodstvenih vezi.

Del koncilskih dogajanj se je odvijal tudi v prostorih samostana v Konstanci, ki tudi velja za obvezno točko ogleda ob 600-letnici.

V pristanišču pa je taka točka mogočen, osem metrov visok spomenik, Imperia, ženske figure, ki naj bi ponazarjala več sto prostitutk, ki so ob takoj pomembnem zborovanju prihitele v mestu in računale na dober zaslužek. (V.K.)

Spomenik Imperia je posvečen »koncilskim« prostitutkam

OBČINA TRST - Odbornik Montesano predstavil količnike davkov Imu, Tasi in Tari

Začetek razprave o občinskih davkih

S predstavitvenim poročilom občinskega odbornika za proračun Mattea Montesana se je sinoči v tržaškem občinskem svetu začela razprava o tako imenovanem enotnem občinskem davku (Iuc). Slednji zaobjema tri osnovne občinske davke, in sicer davek na nepremičnine Imu, davek na tako imenovane nedeljive storitve Tasi (ki zadeva plačilo stroškov za javno razsvetljavo, upravljanje cest, semaforjev, pa tudi davek na osnovno bivališče) in davek na odvajanje odpadkov Tari (nekdanji davek Tarsu).

O enotnem občinskem davku Iuc sta prejšnji teden že razpravljali občinski komisiji za proračun (ki ji predseguje občinski svetnik Slovenske skupnosti Igor Švab) in za gospodarske dejavnosti. Obe sta iznesli pozitivno mnenje o odloku levosredinske občinske uprave.

V odloku občinske uprave znaša

Matteo Montesano

osnovni količnik davka na nepremičnine Imu 3,9 promile za glavna stanovanja prestižnih kategorij (A1, A8 in A9). Davec na drugo stanovanje (biva-

lišče je izvzeto) je razčlenjen: 4 promile za ljudska stanovanja, 5,3 promila za stanovanja oddana brezplačno v najem, 6,5 promila za stanovanja z najemninsko pogodbo, 8,45 promila za trgovine in delavnice, 8,5 promila za zazidljiva zemljišča, 9,7 promila za poslopja kategorije D, 10 promilov za ostale nepremičnine.

Z davek na nedeljive storitve sta predvidena dva količnika: 2,5 in 3,3 promila. Prvi bo veljal za stanovanja in nepremičnine s katastrsko vrednostjo pod 300 evri in bo omogočil odbitek v višini 130 evrov (za višje katastrske vrednosti - do 600 evrov - bodo predvideni nižji odbitki). Drugi količnik, 3,3 promila, bo veljal za stanovanja s katastrsko vrednostjo nad 600 evri. Za kmečka poslopja je predviden količnik 0,5 promila, brez odbitka. Osebe z nizkimi osebnimi dohodki bodo izvzeti plačila tega davka.

Novi davek na odpadke (oziroma odvoz odpadkov) Tari predvideva različne količnike, ki so odvisni tako od števila bivajočih kot od obsega stanovanja (števila kvadratnih metrov).

K odloku občinske uprave je bilo predloženih skupno 71 popravkov. 38 jih zadeva davek na nepremičnine Imu, 31 davec za nedeljive storitve Tasi, dva pa davec na odpadke Tari.

Po Montesanovi predstavitvi enotnega občinskega davka Iuc se je začela razprava, ki se je zavlekla pozno v noč. Po predvidevanjih naj bi mestna skupščina odobrila odlok danes v južnih urah. Odobritev je nujna, saj predstavlja odlok nujno postavko občinskega proračuna. Zato ni predvideti bistvenih sprememb količnikov.

Že jutri je namreč na sporedu nova občinska seja, na kateri bo tekla razprava prav o proračunu.

M.K.

OBČINA TRST - Obisk gospodarske delegacije iz Xiamena

Kitajski »Guliver« v Trstu

LilipuTrst - tako se verjetno kitajskemu okraju Xiamen (beri: Šjamen) kaže mesto v Zalivu. Čeprav je tržaški občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus med včerajšnjo tiskovno konferenco ob izteku delovnega srečanja med gospodarsko delegacijo iz tega kitajskega pre dela in tržaškimi gospodarstveniki na sedežu krajevne Zveze industrijev izpostavlil številne podobnosti med obema kraje ma (obe mesti ležita ob morju, imata pristanišče, razvijata raziskovalne dejavnosti), pa obstajata med njima razlike Defoejevskih razsežnosti.

Okraj Xiamen leži nasproti Tajvana, postal je ena prvih gospodarskih »prostih con«, s katerimi je Dengova Kitajska začela konkurirati takrat še britanskemu Hong Kongu. Odtlej se je skokovito razvil, sedaj šteje kakih 5 milijonov prebivalcev (celotni okraj), samo mesto pa 2 milijona 600 tisoč. 13-krat več kot Trst.

Njegovo pristanišče sodi med dvajset največjih na svetu, letni pretvor je znašal lani 190 milijonov ton, (Trst 56 milijonov ton, a od teh je dobršen del, 41 milijonov prispevala nafta ...), pretvor zaboljnikov 8 milijonov teu (Trst 456 tisoč).

Klub tem očitnim razlikam je pred nekaj meseci kitajsko veleposlanstvo v Rimu izrazilo tržaški občinski upravi željo po obisku gospodarske delegacije iz Xiamena v Trstu. Odbornik za gospodarski razvoj Kraus je takoj izkoristil ponujeno priložnost, tako se je včeraj 6-članska delegacija največjih gospodarskih danosti iz Xiamena (vodil jo je Cangzhou Zhan) obiskala mesto, si ogledala pristanišče, se sprečala s tamkajšnjimi upravitelji in operaterji, še posebej pa so se s krajevnimi gospodarskimi predstavniki pogovorila o možnostih koo peracije, sodelovanja in investiranja.

Gostje iz Daljnega vzhoda je zanimalo sodelovanje predvsem na treh področjih: ladjedelstvu, biotehnologijah in varstvu okolja. Fincantieri bi lahko postal zanimiv partner na področju ladjedelstva, a delegacija iz Xiamena je bila pozorna tudi na gradnjo luksuznih jaht (kaže, da so postale jahte za petične Kitajce pravi ko-

njiček ...), zato ni izključeno sodelovanje tudi na tem področju.

Trst je znan po znanstveno-raziskovalni dejavnosti. V Xiamenu naj bi izkoristili tukajšnje dosežke predvsem na področju biotehnologije. Ob tem je bil govor še o prijemu za zaščito in varstvo okolje, ki postaja za kitajski gospodarsko zelo razviti okraj vse večji problem.

Na zaključni tiskovni konferenci je Zhan zelo pozitivno ocenil obisk. To naj bi bil prvi korak na poti k tesnejšemu sodelovanju med obema mestoma, ki ga bodo utrdili ob obisku tržaških gospodarstvennikov na Kitajskem, saj vabila iz guliverskega Xiamena ne gre prezreti.

M.K.

ŠKEDENJ

Arvedi tudi uradno za železarno

Italijanski železarski koncern Arvedi je včeraj v Piombinu, kjer ima sedež uprava, uradno vložil predlog za prevzem škedenjske železarne. Novico o koraku Arvedija je sporočila predsednica deželnega odbora Debora Serracchiani, ki ocenjuje, da postopek za zamenjavo lastništva škedenjskega obrata poteka v skladu s pričakovanji.

Sedaj je na potezi ministrstvo za gospodarski razvoj, ki mora v skladu z zakonodajo o kriznih situacijah ter izrednih komisarskih upravah formalno dovoliti prevzem železarne. Serracchianijeva podčrtuje, da bo Dežela še naprej, kot doslej, pozorno spremljala dogajanja okrog železarne.

Sprejem kitajskih gostov na tržaški občini: tretji z desne Kraus, četrти Zhan

MESTNI PREVOZ - Po sobotni okvari tehnički pregledujejo progo

Tramvaj še miruje

Openski tramvaj ponovno miruje. Do kdaj?

Openski tramvaj prav zares nima sreče. Po slovesni vožnji v prvih dneh julija, zapletih zaradi pridobivanja dovoljenj in testiranj se je zapletlo tudi pri začetku rednih voženj. Že na prvi dan rednih voženj je prišlo do okvare, zaradi katere je podjetje Trieste Trasporti, ki je za posodobitev tramvajev in temeljito obnovitev proge zapravilo okrogel milijon evrov, takoj prekinilo obratovanje.

Tako je že v soboto popoldne openski tramvaj moral ponovno na prisilno mirovanje. V nedeljo so pristojni pregledovali odsek proge, na katerem je prišlo do okvare jeklenega kabla (kabel se je iztaknil). Opravili so tudi nekaj testnih voženj, ki pa niso minile brezhibno, zaradi česar so včeraj opravili še druge pregledne, posebno pozornost pa so namenili kablu, ki se je v soboto iztaknil.

In kdaj bo tramvaj po panoramski progi vozil domačine in turiste? V podjetju Trieste Trasporti so nam pojasnili, da se bo redna vožnja tramvaja - če bo šlo vse po sreči - začela jutri. Izvedeli smo, da se bodo danes osredotočili še na kolesca, ki vežejo kabel, nakar bi morali sprejeti odločitev. Medtem pa imajo tehnički tehniki pod nadzorom tudi tehnično napako, do katere je prišlo na tramvaju številka 406 v soboto dopoldne. Do težav napajanja sistema naj bi po zagotovilih Trieste Trasporti prišlo le enkrat in le na enem tramvaju (št. 406), a kljub temu v remizi še naprej izvajajo tehnične pregledne. (sc)

Medalja za zasluge

Župan Roberto Cosolini je včeraj sprejel šest Tržačanov, ki so na različnih celinah pustili močno sled. Medaljo je podelil svetovno znani kuharci in lastnici prestižnih restavracij v New Yorku Lidii Bastianich, direktorju založniške skupine Il Globo - La Fiamma v Avstraliji Dariu Nelliiju, univerzitetnemu profesorju v Kanadi Konradu Eisenbichlerju, največjemu podjetniku v gradbenem sektorju v Južni Afriki Nicolalu Cladu Giuricichu, farmacevtskemu podjetniku v Braziliji Claudio Ferrandi in Ruggeru Melanu, vodilnemu funkcionarju v Bruslju.

Kako so se igrali nekoč?

Noc ob 20.30 bo na turistični kmetiji Milič v Zagradcu (Zgonik) iz niza Poletnih večeri na Krasu mogoče prisluhniti srečanju na temo Kako so se nekoč igrali? Liliana Bamboschek bo govorila o tem, kako so se nekoč igrali otroci in kaj vse pogreša današnja mladina, ki je odvisna od računalniških igric.

Prireditve za otroke

Energija je tema srečanj prireditve Spazi Urbani in Gioco. Danes bo med 17.30 in 19. uro pestro v parku v Ul. Orlandini. V vrtcu Pallini bo zabavno med 17. in 19. uro. Jutri se bo dogajalo pri jezeru v Bazovici, kamor se je mogoče zateči na bralno urico med 17.30 in 18.30. Med 17.45 in 19. uro pa bo zabavno tudi v muzeju Sartorio. V četrtek gredo otroci s starši lahko na kopališču Lanterna med 9.15 in 12.15. V parku v Ul. Orlandini bo zabavno med 17.30 in 19. uro.

Branje za malčke

Na sedežu jasli Nuovo Guscio (na griču sv. Justa) bodo danes ob 17. uri bralni seansi lahko prisluhnili malčki do 3. leta starosti. V četrtek ob 10. uri pa je na kopališču Lanterna predvidena bralna urica za otroke med 3. in 6. letom starosti.

Pokrajina in Facebook

Pokrajinski svetnik Claudio Grison je predlagal, da bi tudi Pokrajina Trst imela Facebook stran, na kateri bi lahko bolje komunicirali z občani. Predlog bo v naslednjih dneh predstavljal predsednici.

ZNANOST - Septembra se v Trstu vrača znanstvena prireditev Trieste Next s stotimi dogodki

EnergETHIC je naslov tretje izdaje prireditve

Skoraj sto srečanj na dvajsetih različnih lokacijah, na katerih bo predavašlo stopetdeset domačih in tujih predavateljev so podatki, ki bodo zaznamovali tretjo izdajo salona znanosti Trieste Next, ki bo v Trstu potekal med 26. in 28. septembrom. Podrobnosti letošnje izdaje, ki so jo poimenovali EnergETHIC, sta na včerajšnji novinarski konferenci predstavila župan Roberto Cosolini in rektor tržaške Univerze Maurizio Fermeglia, ki sta povedala, da bodo po hrani in vodi tokrat v fokus postavili energijo.

Osrednja tema prvega foruma pred dvema letoma je bila hrana, lani so govorili o vodi, letos pa bodo ugledni strokovnjaki govorili o energetskih vprašanjih, tokrat predvsem v luči podnebnih sprememb. Župan Cosolini se je na včerajšnji predstavitvi najprej zahvalil vsem pokroviteljem, ki sodelujejo pri realizaciji znanstvenega salona, ob tem pa je tudi dodal, da naše mesto s tem dogodom pozitivno vpliva na ukrepe, ki lahko svet naredijo boljši. Župan je prepričan, da trenutni sistem ni trajnosten, saj je vedno več ljudi na svetu, povpraševanje po osnovnih dobrinah - hrani, vodi in energiji - pa narašča. Podobnega mnenja je tudi rektor Maurizio Fermeglia, ki je izpostavil podatek, da se bo tržaška Univerza predstavila s sedemindvajsetimi predavatelji, od katerih jih bo polovica žensk.

Program bo vsebinsko zelo bogat, v grobem je že začrtan, da nekaterih manjših sprememb lahko pride pri seznamu predavateljev, so pojasnili včeraj in dodali, da bo zvezdnik letošnje izdaje nemški filozof Julian Nida Rümelin, ki bo 26. septembra uradno odprl letošnjo prireditve. Srečanja bodo obravnavala klimatske spremembe, potencial obnovljivih virov, predstavili bodo superracionalnik, ki je najmočnejši v Italiji. Govorili bodo tudi o zgodovini energije v Italiji, zvezdni energiji, za širšo javnost bo najverjetneje najbolj zanimiv tisti del predavanj, na katerih bodo obravnavali stroške energije in energetski načrt Občine Trst.

Kot je že v navadi, bo prireditve Trieste Next poseben program namenila tudi šolskim otrokom. Za njih bodo pripravili razne tematske delavnice, v okviru katerih bodo izvedeli tudi veliko o energetskem varčevanju. Drugo leto za-

pored pa bodo izvedli tudi akcijo, ki bo na temo energije omogočila ustvarjati septembrsko številko stripa Topolino. Poštevno pozornost bodo organizatorji salona znanosti namenili tudi priložnostnim znanstvenim razstavam.

Naj spomnimo, da Trieste Next organizirajo Občina Trst, Univerza v Trstu in VeneziePost v sodelovanju z Univerzo v Vidmu in visoko šolo Sissa. Pri njejovi realizaciji sodelujejo tudi partnerji, kot so Wärtsilä, Fundacija CRTrieste, Financantieri ... Omenimo naj tudi, da se bodo srečanja dogajala na različnih lokacijah, osrednje prizorišče pa bo Veliki trg, kjer bodo potekale razne delavnice, predavanja in debate pa v mali dvorani operne hiše Verdi in avditoriju muzeja Revoltella. Več o programu pa na spletni strani www.triestenext.it. (sc)

Včerajšnja predstavitev znanstvene prireditve Trieste Next

FOTODAMJ@N

ISLAMSKA SKUPNOST - V športni palači v Čarboli zaključek ramadana

Očiščenje in preobrazba

Duhovno očiščenje posameznika, pa tudi utrjevanje vezi v skupnosti, solidarnost do drugih, še zlasti manj premožnih, priložnost za spravo ter ponovno vzpostavitev pretrganih vezi: vse to predstavlja muslimanski sveti mesec ramadan, ki se je včeraj zaključil tudi za pripadnike tržaške islamske skupnosti, ki so se dopoldne zbrali pri skupni molitvi in druženju v stari športni palači v Čarboli.

Namen enomesčnega posta, ki je predviden v obdobju ramadana, je preobrazba človeka, nam je pojasnil predsednik tržaškega Islamskega kulturnega središča Saleh Igbaria. Post namreč spodbuja človeka, naj bo bolj dejaven kot v drugih obdobjih leta, bolj solidaren do drugih.

Po besedah člena vodstva tržaškega Islamskega središča Naderja Akkada je muslimanov na Tržaškem okoli 6000 in pripadajo 28 različnim narodnostim: verniki prihajajo iz Maroka, Alžirije, Tunizije, Libije, Egipta, Palestine, Jordanije, Sirije, Iraka, Kurdistana, Jemna, Katarja, Makedonije, Bosne in Hercegovine, Kosova, Albanije, Turcije, Afganistana, Pakistana, Bangladeša, Senegala,

Tržaški muslimani pripadajo 28 različnim narodnostim

FOTO DAMJ@N

Malija, Toga, Nigerije, Nigerja, pa tudi iz zahodnoevropskih držav, kot so Italija, Francija, Nemčija in Španija, med njimi pa so tako

visoko izobražene osebe kot univerzitetni študentje in delavci.

Ker je bil včeraj delovni dan, se je praz-

MILJE - V nedeljo dopoldne zaradi prevrnjenega traktorja

Čezmejno reševanje

Na prizorišču je kar mrgole reševalcev z obe strani meje

Območje slovensko-italijanske meje pri Miljah je bilo v nedeljo dopoldne prizorišče prave čezmejne reševalne akcije: gasilci iz Milj in Kopra, protstoljci iz Hrvatinov ter zdravstveno osebje iz Italije in Slovenije so namreč prisiskočili na pomoč osebam, ki sta bili soudeleženi v nesreči: zgodilo se je okoli 10.40, ko se je blizu miljske Ul. Mulin, na a slovenski strani meje, prevrnil traktor, pri čemer je ena oseba ostala blokirana pod vozilom. Kot prvi so na prizorišče prišli gasilci iz Milj, ki so osebi pomagali priti izpod traktorja, kmalu zatem pa prepustili delo kolegom iz Kopra in Hrvatinov, ki so medtem prispevali na kraj nesreče, medtem ko je gasilsko poveljstvo iz Trsta v pomoč poslalo tudi žerjav, na prizorišče pa je prispevalo tudi zdravstveno osebje iz obeh držav. Reševanje je vsega skupaj trajalo manj kot uro, saj so se gasilske ekipe vrnilne na sedež okoli 11.30.

KARABINERI Osem ovadb zaradi vožnje pod vplivom alkohola in drog

Vožnja pod vplivom alkohola in drog očitno postaja zaskrbljujoč pojav, zato so tržaški karabinjerji pretekli konec tedna poostreni nadzor na krajevnih ulicah in cestah, pri čemer so osem oseb ovadili sodstvu, od katerih je bilo pet domačinov ter vozniki iz Pordenona, Neaplja ter Bosne in Hercegovine. Dve osebi so ovadili zaradi vožnje pod vplivom drog: gre za Tržačana, 41-letnega M.A. in 37-letnega S.L., ki so ju zasačili na Trgu stare mitnice oz. v Ul. Ucekars, medtem ko je ostalih šest vozil pod vplivom alkohola: gre za 39-letnega M.A. iz BiH, ki je vozil po Ul. Oriani, dalje za 28-letno D.M.C. iz Trsta, 29-letnega U.A. iz Trsta, 35-letnega G.L. iz Neaplja, 26-letno Z.R. iz Trsta in 27-letnega V.S. iz Pordenona, ki so ga zasačili na Trgu stare mitnice.

Na podobni valovni dolžini so izvanele besede gostov, se pravi predsednici Pokrajine Trst Marie Terese Bassa Poropat in tržaške podžupanje Fabiane Martini, ki sta med drugim izrazili zahvalo skupnosti, ki živi in deluje na Tržaškem, kjer je tudi integrirana, medtem ko je v imenu krajevne Katoliške cerkve pozdravil šentjakobski župnik in škofov vikar za koordinacijo pastorale msgr. Roberto Rosa, ki je poudaril pomen različnosti, pa tudi potrebo po obrambi in pričevanju vere v današnji družbi. (iz)

UNIVERZA 22 aktivnih izobraževalnih tečajev

Univerza v Trstu je odobrila 22 aktivnih izobraževalnih tečajev, namenjenih osebam, ki nameravajo poučevati na nižjih oz. višjih srednjih šolah, sedem od omenjenih tečajev pa bodo organizirali v sodelovanju z Univerzo v Vidmu. Tečaji bodo potekali v okviru različnih oddelkov, razpoložljivih mest pa je vsega skupaj 191, od katerih je enajst namenjenih za slušatelje, ki nameravajo poučevati na slovenskih šolah, vsa mesta pa so v okviru oddelka za humanistične študije: dve mesti sta namenjeni za tečaj poučevanja italijanščine na nižji srednji šoli, prav tako dve za poučevanje italijanščine na višji srednji šoli, dve mesti za poučevanje leposlovnih ved na višji srednji šoli, dve mesti za poučevanje leposlovnih ved in latinščine na licejih in učiteljskih, dve mesti za poučevanje slovenščine, zgodovine, zemljepisa in državljanske vzgoje na nižji srednji šoli ter eno mesto za poučevanje slovenščine.

NOVOST - Corriere della Sera o muzeju Diego de Henriquez

»Muzej hudobije« končno odprl vrata občinstvu

Včeraj uradna otvoritev, od danes do konca avgusta brezplačni ogled

Trieste «El mato dei canoni», come lo chiamavano, raccolse per tutta la vita materiale bellico. Domani l'inaugurazione

Collezioni

I cimeli (soldatini, foto, cartoline) appartengono al «Museo della Guerra per la Pace» dedicato a Diego de Henriquez (nella foto accanto) di Trieste, che si inaugura domani, lunedì 28 luglio, alle ore 19, in via Cuman 22-24 (www.retechitica.it). Da martedì 29 luglio al 31 agosto, l'ingresso al museo sarà gratuito (chiuso solo il lunedì); dal 2 settembre il biglietto costerà € 5.

Naslov reportaže o muzeju de Henriquez v Corriere della Sera izpod peresa znanega novinarja Gian Antonia Stelle

Il più grande museo della cattiveria

V nekdanji vojašnici v Ul. Cumanu so sinoči uradno odprli Vojni mestni muzej za mir Diego de Henriquez. Gre za muzej z izrazito vojno tematiko in obenem jasnim protivojnim sporočilom v duhu njegovega ustavnovitelja, ki je umrl leta 1974 v še ne povsem jasnih okoliščinah. De Henriquez je kot oficir italijanske vojske med drugim tudi odlično fotografiral okupirano Ljubljano (1941-1943), njegove posnetke hrani Muzej slovenske sodobne zgodovine. Muzej v Ul. Cumanu bo brezplačno na ogled do konca avgusta med 10. in 19. uro (ponedeljek zaprto), od septembra dalje pa bo vstopnina znašala pet evrov (štiri evre po znižani ceni).

Dnevnik Corriere della Sera je novemu muzeju posvetil reportažo izpod peresa znanega novinarja Gian Antonia Stelle z naslovom »Največji muzej hudobije«. Avtor v članku predstavlja bizarno osebnost de Henriqueza, ki je v vojaški uniformi spal v krsti, vse življenje pa si je prizadeval za prikaz človeške hudobije in norosti, ki ju pooseblja vojna. Tržačani so ga poznali kot norca topov (v krajevnem narečju el mato dei canoni), piše Stella. De Henriquez ni samo zbiral vseh vrst orožja, a je tudi raziskoval vlogo tržaških kolaboracionistov pri peganjanju Judov in antifašistov ter zelo dobro poznal ozadja Rižarne. V zvezi s tem je veliko sodeloval z novinarjem našega dnevnika Albinom Bubničem. Nekateri zato povezujejo njegovo smrt prav z Rižarno in kolaboracionizmom, čeprav o tem ni dokazov.

Milanski časnik izpostavlja predvsem dejstvo, da je de Henriquez vso svojo zauščino predal Občini Trst. Mestna uprava je rabila kar štirideset let (koliko županov in odbornikov za kulturno se je ukvarjalo s tem vprašanjem?), da je gradivo uredila ter iz tega oblikovala muzej.

Stella je zbral izjave in pričevanja župana Roberta Cosolinija, ravnateljice mestnih muzejev Marie Masau Dan in zgodovinarja Lucia Fabija, Tržačana po rodu, ki živi na Vrhу Sv. Mihaela na Goriškem. Fabi napoveduje razvoj in širitev muzeja, ki naj bi s časom dobil mednarodne razsežnosti. Muzejskega gradiva niso uredili po narodni ali državni pripadnosti, ampak po vsebini, saj nima smisla, kot pravi Fabi, podžigati sovrašta v razkolov, saj med vojnama, kot vedno, trpijo vsi, zlasti pa civilno prebivalstvo.

OPČINE - Zadnji večer Poletja pod kostanjem Skd Tabor

Čarodeji pričarali vse mogoče razen vremena ...pa nič za to!

Če čarodeji niso pričarali primernega vremena za predstavo na prostem v četrtek zvečer na Opčinah, so pa, kar je najbolj pomembno, pričarali edinstveni glasbeno-čarodejski in akrobatski spektakel, ki ga publika, ki je do zadnjega razpoložljivega kočka zasedla dvorano Prosvetnega doma, ne bo zlahka pozabila.

S čarovanijo in ironijo začinjeni nastop sta ponudila Domenico Lannutti in Gaby Corbo, ki sta publiko dobra pozabavala s strojem Savriom in čarovnikom iz Ma-jelle. Corbova pa se je med nastopom izkazala tudi z akrobatsko točko, pri kateri je gledalcem kar zastal dih. Štajerc Magic Wladimir je dokazal, da je res izvrsten čarobni umetnik, ki zaslzeno uživa evropsko slavo. Viki, Eva in Tanja svoje čarovniške spretnosti vsakič začinijo še s pomenljivimi in simpatičnimi skeči, tako da ostajajo zvesti svojemu načelu: zabavati sebe in druge. V Prosvetnem domu jim je to odlično uspelo! Elegantno in prefinjeno se je domači publiki predstavila Karly Ann oz. Nada Carli, ki je bila pravzaprav pobudnica tega srečanja čarodejev, ki se med sabo zelo dobro poznajo in cenijo, kar je bilo razvidno tudi pri odrskem nastopu, ki se je mestoma preselil v dvorano na veliko veselje gledalcev in predvsem otrok.

Z magičnim večerom se je torej zaključilo letošnje jubilejno Poletje pod kostanjem. Skd Tabor je letos ponovno dokazalo, da so take pobude dobrodošla popestritev poletnega dogajanja ter da velja na tej poti vztrajati, morda z manjšimi spremembami, ki jih zahteva premislek po desetletnem obdobju. Da je Poletje pod kostanjem prireditev, ki presega krajevne ovire in je postal razpoznavni znak Skd Tabor, je poudaril tudi podpredsednik Zveze slovenskih kulturnih društev, Martin Lisjak, ki je društvo Tabor ob tej priložnosti izročil priznanje s spodbudnimi besedami, tako da je bil četrtek večer za openko društvo res pravi praznik.

Čarodeje je ob koncu predstave nagradil bučen aplavz občinstva

OKOLJE - Greenpeaceov »mavrični bojevnik« v nedeljo priplul v Trst

Preseči fosilna goriva

Glasnik organizacije kritično o vladu, ki »vrta črpališča v naših morjih« in zanemarja obnovljive vire

Deset mesecev po spropadu s posadko Esimita2, ko so protestirali proti sporni politiki ruskega energetskega kolosa Gazprom in njegovih milo rečeno vprašljivih načrtov vrtanja novih črpališč fosilnih goriv pod Arktiko, so se aktivisti naravovarstvene organizacije Greenpeace v nedeljo vrnili v Trst. Točat so pripluli na 50-metrski jadrnici Rainbow Warrior, s katero vodijo informativno kampanjo proti vztrajanju na uporabi fosilnih goriv. Dan pred postankom v Trstu so obiskali Koper, kjer jih je pozdravil tudi slovenski predsednik Borut Pahor.

Vodja Greenpeaceove kampanje na temo energije in podnebja Luca Iacoboni je povedal, da je »mavrični bojevnik« s svoimi 1250 kvadratnimi metri jader dokaz, kako je mogoče izkoristiti čisto energijo vetra. Ta in drugi obnovljivi viri lahko tudi na drugih področjih nadomestijo fosilna goriva, ki danes dušijo planet in ljudi. »Tudi v Trstu želimo izraziti solidarnost ljudem, ki s posledicami na zdravju plačujejo račun za zlorabo teh zastarelih onesnažujočih virov,« je dejal in kritiziral tudi premierja Mattea Renzija, ki se je porogljivo izrazil o kritkah na račun pretirane rabe premoga, nafta in plina ter »vztraja pri nameri, da bi v italijanskih morjih vrtali črpališča fosilnih goriv«. Taka politika italijanske vlade, ki obenem zavira investicije v razvoj obnovljivih virov, je po oceni Greenpeacea »slepa in neperspektivna«.

Pupkin kabarett

Najbolj »nestabilna« tržaška gledališka skupina Pupkin kabarett bo nočoj ob 21. uri nastopila na najbolj »norem tržaškem prizorišču«, pri lokalu Il posto delle fragole v parku nekdanje psihiatrične bolnišnice. Kako bo kraj, ki je navdihoval Franca Basaglio v njegovi reformi psihiatrije, učinkoval na kabaretiste? To bomo lahko odkrili na predstavi z naslovom Back to insane asylum. Nastop sodi v spored Lunatico festivala, pred njim pa bo ob 19. uri degustacija krajevnih pridelkov.

Džez na Trgu Verdi

Glasbeni niz TriesteLovesJazz ponuja tudi nočoj zanimiv koncertni večer na Verdijevem trgu. Najprej bo ob 21. uri nastopil mlad tržaški kitarist Emanuele Graffitti s svojim triom in predstavljal projekt Zen garden, sledil pa bo nastop kvinteta saksofonista Marca Castellija s skladbami in novega cd-ja Porti di mare, ki bo izšel jeseni. Vstop je prost.

Zadnji večer v muzeju

V gledališkem muzeju Schmidl bo nočoj med 20. in 23. uro zadnji poletni večer sezone. Kurator Stefano Bianchi bo ob 20.15 vodil ogled razstave o scenografiji »La scena dipinta« in predstavljal novo pridobljeno zbirko 23 scenskih osnutkov Lorenza Giudicelli. Ob 21.30 sledi razgovor s scenografom Uldericom Mananijem.

Slike Nadje Moncheri

V občinski likovni galeriji na Velikem trgu 4 bodo drevi ob 18.30 odprli samostojno razstavo tržaške slikarke Nadje Moncheri »...ed infine la terra«. Umetnico, ki se navdihuje v dinamiki narave, in njene novejše stvaritve, v katerih presega zgolj slikarsko tehniko in sega v tridimensionalni prostor, bo predstavil kritik Enzo Santese. Razstava bo na ogled do 24. avgusta vse dni med 10. in 13. ter 17. in 20. uro.

Gasilci v Ul. San Vito

Gasilci so morali včeraj dopoldne okoli 9.30 poseči v Ul. San Vito, kjer je v stanovanju v tretjem nadstropju nekega poslopja zagojelo. Po prvih ugotovitvah naj bi se vnela pregrada mikrovalovna pečica, vendar so gasilci kmalu pogasili plamene, pa tudi poškodovanih ni bilo.

Včeraj danes

Danes, TOREK, 29. julija 2014

MARTA

Sonce vzide ob 5.45 in zatone ob 20.38
- Dolžina dneva 14.53 - Luna vzide ob 8.15 in zatone ob 21.30.

Jutri, SREDA, 30. julija 2014

JULITA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 29 stopinj C, zračni tlak 1007 mb ustaljen, vлага 75-odstotna, veter 5 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 24 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 2. avgusta 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Borznji trg 12 - 040 367967, Ul. Mascagni 2 - 040 820002, Općine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Borznji trg 12, Ul. Mascagni 2, Ul. Rossetti 33, Općine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 33 - 040 633080.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznica od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ARISTON - 18.45, 21.15 »La sedia della felicità«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.15, 21.00 »The Flowers of War - I fiori della guerra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.30, 20.10, 22.10 »Mai così vicini«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Una notte in giallo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 18.10, 20.10 »Rompicapo a New York«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 21.50 »In ordine di sparizione«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.45, 18.00, 20.20 »22 Jump Street: Mladenci na

tmmedia

PRIMORSKI DNEVNIK

Od 1. do 31. avgusta 2014

POLETNI URNIK
sprejemanja
malih oglasov proti plačilu
osmrtnice, zahvale, sožalja,
čestitke v okvirčku,
mali oglasi v okvirčku,
oglasi društev in
organizacij v okvirčku
ponedeljek - petek
10.00 - 14.00
sobota zaprto

Tel. 800.912.775
e-pošta: primorski@tmedia.it
Tmedia - Ul. Montecchi 6
II. nadstropje - TRST

faksu«; 16.30 »Avioni 2: V akciji«; 16.00, 18.20 »Avioni 2: V akciji 3D«; 18.25 »Kako izuriti svojega zmaja 2«; 16.15 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 20.40 »Očiščenje: Anarhija«; 16.10, 18.15, 20.30 »Pa ne že spet ti!«; 19.00, 21.00 »Transformerji: doba izumrtja«; 16.00, 18.30, 20.10 »Zora planeta opic«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Captain Philips - Attacco in mare aperto«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.30, 19.15, 21.15 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; Dvorana 2: 16.30, 18.15, 20.00, 21.40 »Disney's Maleficent«; 16.30 »Il magico mondo di Oz«; Dvorana 3: 16.30, 22.00 »Babysitting«; 18.20, 20.10 »Provetta d'amore«; Dvorana 4: 22.00 »Insieme per forza«; 16.30, 18.00, 20.00, 22.00 »Anarchia - La notte del giudizio«.

THE SPACE CINEMA - 16.20, 18.30, 20.20, 21.40 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; 17.30, 20.50 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione 3D«; 16.15, 18.15 »Mai così vicini«; 16.20 »Il magico mondo di Oz«; 16.40 »Disney's Maleficent«; 16.40, 19.05, 21.30 »Anarchia - La notte del giudizio«;

IŠKUŠEN VILIČAR in skladiščnik s potrdilom In Design išče delo. Tel. št.: 327-7409432.

IŠČEM malega psa, nemškega ovčarja.

Tel. št.: 334-7474223 (od 17. do 18. ure).

IŠČEMO FOTOGRAFIJE in vozne karte za bodočo knjigo o železnicni Trst-Hrpejje-Kozina po dolini Glinščice. Tel. št.: 040-572655 ali jelercic@libero.it.

PODARIM malo muco. Tel. št.: 349-6617287.

PRODAM avto fiat panda 900, letnik 1998, v dobrem stanju. Tel. št.: 040-824528 ali 320-6436237.

PRODAM avto golf, 1900, TDI, letnik 2007. Cena: 5.000 evrov. Tel.: 348-7373284.

PRODAM hišo v Prebenegu. Tel. 040-232577 (sporočilo lahko pustite tudi telefonski tajnici).

PRODAM knjige za vse smeri liceja Prešeren (Trst) in za klasični licej Trubar (Gorica). Tel. št.: 040-208002.

PRODAM poročno obleko, atelier Carlo Pignatelli, ekstremna prefinjenost, blago svila saten, barva champagne. Cena: 2.600 evrov. Tel.: 320-1614713, za slike pišite na: denis.m75@gmail.com

PRODAM ŠOLSKE UČBENIKE za prvi, drugi in tretji razred srednje šole Igo Gruden v Nabrežini. Tel. št.: 040-3200984.

V GABROVCU oddam v najem opremljeno stanovanje. Kuhinja, spalna soba, kopalnica, dnevna soba. Tel.: 347-6259771.

V NEDELJO, 20. JULIJA, na odbojkarskem turnirju v Nabrežini, sem izgubil mobilni telefon znamke samsung.

Najditelj dobi nagrado. Tel.: 335-5476663.

V ZGONIKU oddam v najem majhno hišo: dnevna soba s kuhinjskim kottedom, spalnica, kopalnica, dvorišče. Tel.: 335-1474621.

Osmice

DRUŽINA TERČON ima v Mayvinjah odprto osmico. Toplo vabljeni! Tel.: 040-299450.

GROZDANA IN EDO sta odprla osmico v Repnu št. 18. Tel. št.: 040-327472.

MARKO REBULA je v Slivnem št. 6 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska!

Tel.: 347-5686191.

OSMICA je odprta pri Normi v Mayvinjah. Tel. št.: 040-299806.

OSMICA Starec je odprta, Boljunc 623.

OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo Doljak v Samotorci št. 49. Tel.: 040-229180.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprotni št. 23.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208632.

PRI JURČEVIH v Cerovljah smo odprli osmico. Vabljeni!

V KOLUDROVCI je Skupek odprl osmico. Tel. 040-2296038.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

V SALEŽU N'PULJH je odprta osmica. Vabljeni!

Pogrebno podjetje

**ONORANZE FUNEBRI
ALABARDA**

od leta 1999

na Opčinah, v Boljuncu,
v Nabrežini, v Miljah, v Trstu
in na Istrski ulici
nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

Nudimo prevoz pokojnika
24 ur na 24
Informacije: 392 7372323

Čestitke

Danes ERIK BLASON praznuje 7. rojstni dan. Skupaj s svojimi sošolci in prijatelji bo velika »fešta«. Mnoho srečnih in veselih dni mu želijo mama, tata, bratec Alan, nono Renato, nona Miranda ter stric Andrej, teta Isabella, Marko in Ivana.

Mali oglasi

OPEL CORSA, 1.4 ELEGANCE, letnik 2001, 66 KW, 111.000 km, EURO 4, ABS, ESP, avtoradio s CD predvajalnikom, lita platišča, redno servisiran, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 349-6081244.

DOBIL SEM KLJUČ znamke volkswagen, na Opčinah blizu osnovne šole F. Bevk. Poklicite na tel. št.: 349-7645810.

IŠKUŠEN VILIČAR in skladiščnik s potrdilom In Design išče delo. Tel. št.: 327-7409432.

IŠČEM malega psa, nemškega ovčarja.

Tel. št.: 334-7474223 (od 17. do 18. ure).

IŠČEMO FOTOGRAFIJE in vozne karte za bodočo knjigo o železnicni Trst-Hrpejje-Kozina po dolini Glinščice. Tel. št.: 040-572655 ali jelercic@libero.it.

PODARIM malo muco. Tel. št.: 349-6617287.

PRODAM avto fiat panda 900, letnik 1998, v dobrém stanju. Tel. št.: 040-824528 ali 320-6436237.

PRODAM avto golf, 1900, TDI, letnik 2007. Cena: 5.000 evrov. Tel.: 348-7373284.

PRODAM hišo v Prebenegu. Tel. 040-232577 (sporočilo lahko pustite tudi telefonski tajnici).

PRODAM ŠOLSKE UČBENIKE za prvi, drugi in tretji razred srednje šole Igo Gruden v Nabrežini. Tel. št.: 040-3200984.

V GABROVCU oddam v najem opremljeno stanovanje. Kuhinja, spalna soba, kopalnica, dnevna soba. Tel.: 347-6259771.

V NEDELJO, 20. JULIJA, na odbojkarskem turnirju v Nabrežini, sem izgubil mobilni telefon znamke samsung.

Najditelj dobi nagrado. Tel.: 335-5476663.

V ZGONIKU oddam v najem majhno hišo: dnevna soba s kuhinjskim kottedom, spalnica, kopalnica, dvorišče. Tel.: 335-1474621.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je ministrstvo za šolstvo določilo rok za telematsko predstavitev modela B (izbira šol).

Predstavitev zadeva učno osebje, ki je vključeno v zavodske in tudi v pokrajinske lestvice. Model B bo mogoče predstaviti do ponedeljka, 4. avgusta, ob 14.00. Tozadnevo okrožnična je objavljena na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it).

PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvonec že zvonci« v slovenskem Dijaškem domu S. Kosovela, od 1. do 5. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program predvideva utrjevanje učne snovi in kvalitetno pripravo na novo šolsko leto ter razne dejavnosti (športno, gledališko, jezikovno). Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure na tel. št. 040-573141 ali urad@dijaski.it.

ČEDAD - Zaključil se je Mittelfest 2014

Znaki: ko se novo vrača k izhodišču Organizatorji zadovoljni z odzivom

Pozitiven obračun oblikovalcev, načrti za leto 2015 – Zaključni vikend postregel s kakovostnimi predstavami

Zadovoljni. Oblikovalci Mittelfesta 2014 so še pred nedeljskim zaključnim delom medijem podali prvi obračun. Bolj kot s »knjigovodskega« vidika – tudi tu je obračun pozitiven – je za novega umetniškega vodjo Franca Calabretta pomemben vsebinski aspekt. Ključni besedi sta kakovost in pestrost. Klub časovnim omejitvam, vlogo je prevzel marca letos, sta z Rito Maffei (gledališče, sam je oblikoval glasbeni del) uspela pripraviti program, ki je naletel na splošno dobrovanje. Zanj pa je pomembno tudi dejstvo, da se je mesto, posebno prvi festivalski vikend, ki ga je nagrajilo sončno vreme, množično vključilo v dogajanje (pripravili so vrsto dogodkov na raznih prizričih).

Na kvaliteto prizegata tudi predsednik združenja Mittelfest Federico Rossi in odgovorna za gledališke festivalske dogodke Rita Maffei. Za predsednika je pomembno, da je umetniškemu vodstvu uspelo odločno zarezati v linijo »čeznejnosti«, za katero se je zavestno odločil odbor. Občinstvo pa je po njegovem nagrajilo tudi poskus prepletanja ljudske in »visoko« kulturo. Odziv je poprjal trud in – ker je še posebej razveseljivo – pogum izbir: strokovna in »navadna« publike so se pohvalno izrazili o inovativnih, neobičajnih, skratka »drugačnih« predstavah. Ob kakovosti je zarjo ključna beseda preseganje, v vseh smislih: preseganje meja, žejkov, žanrov.

V novih okolišinah vrnetev k izvoru: za deželnega odbornika za kulturo Gianmaja Torrentija, velikega sponzorja festivala, letosnja izvedba odraža in prenavlja začetna izhodišča Mittelfesta. Rodil se je kot čedajski festival mednarodne razsežnosti in to tudi ostaja oziroma nadgrajuje.

Ob vsebinsko-načelnih ocenah pa so

Kaj lahko pričakujemo v naslednjem letu? Franco Calabretta je bil previden, vendar je izdal dva indica: voda in jug. Po njegovi oceni je že Mittelfest naslov, ker opredeljuje namen in vsebino festivala. Če ga je letos posredno označevala stoletnica začetka prve svetovne vojne z današnjimi »nemiri« v Evropi, bo naslednje leto pomembno vlogo odigrala voda, ki bo os iz srednje Evrope premaknila proti jugu. Proti morju. (bij)

Zakonsko življenje po Strindbergu

Zakonsko življenje je še najbolj podobno peku. Tako je mislil ali ga vsaj v svojih dramah na tak način obravnaval August Strindberg. Že naslov, Mrtvaški ples, očitno namiguje na piševo tezo, da je doživljaj odnosa med možem in ženo bliže smrti kot življenju. Izrek, »dokler vaju ne loči smrt«, pa je prej upanje kot grožnja. To znani švedski dramatik, zaznamovan z izrazito misoginijo, položi v usta Alici, ženskemu polu trikotnika, ki nastopa v Mrtvaškem plesu. Ugledno koprodukcijo toskanskega Stalnega teatra Metastasio, Spoleta57 – Festivala 2Mondi (odigli so jo na letošnji izvedbi) in Mittelfesta 2014 so v soboto (26. julija) kot eno ključnih gledaliških dogodkov predstavili v čedajskem gledališču Ristori.

Režiser Luca Ronconi je Strindbergovo dramo iz leta 1900 ovil v grotesko in jo s tem začinil s črnim humorjem. Dogajanje sledi vzorcu, ki ga švedski avtor večkrat uporablja: par, kapitan Edgar (ki ne postane major) in Alica (ki naj bi se odrekla veliki igralski karieri) se v medse-

Stefano Bollani je z Valentino Cenni nastopil (neposrečeno) tudi kot igralec L.D.A.

Bollani dvakrat, pravzaprav trikrat

Zvezdnik. Nedvomno. Pianist Stefano Bollani je v trenutku zapolinil veliko videško gledališče Giovanni da Udine. Verjetno je bil marsikdo hvaležen organizatorjem, ki so zaradi slabega vremena moral prestaviti slobotni koncert z osrednjega čedajskega trga pod streho videške gledališke hiše. Na Mittelfestu 2014 je Bollani nastopil dvakrat, če pristejemo še dobro obiskano nedeljsko srečanje z občinstvom, kar trikrat. Najprej kot odličen (jazz) pianist in izreden posrednik glasbe, nato kot šarmantan »oglaševalec« svojih pobud, in kon-

je igral na tipke in strune, s krpo briral sebe in klavir. Brez dodatkov seveda ni šlo. Bollani se igra s klavirjem in občinstvom: po svoji običajni navadi je gledalce povprašal, kaj naj še zaigra, vse lepo premešal, se malce ponorčeval (oponašal je Paola Conteja) in seveda brilljantno zaokrožil v celoto. Občinstvo je bilo, po predvidevanjih, navdušeno. Veliko manj posrečen je bil njegovi novi, gledališki »nesmiseln« poskus, sestavljen po vzorcu dadaizma in surrealistike. Z igralko Valentino Cenni, s katero je v vsakdanjem življenju par, je zelel nastopiti skupaj še na održi. Štiriročno sta napisala tekst, nekakšne sanje kraljice Dada, ona je seveda bila kraljica, Bollani pa vse ostalo: njene prikazni, glasba, zvoki ...

Šest evropskih deklet se joče in išče očeta

Ola, Anna Chiara, Simona, Irina, Alessandra, Rosaria. Šest mladih igralk. Srečale so se v gledaliških delavnicih Koreje. Iz njihovih pričevanj in izkušenj, človeških in umetniških, je režiser Gabriele Vacis stavljal uprizoritev Beseda oče (La parola padre). V svoj program ga je uvrstil Inovacijski teater Salenta in tako dekleta, ki so seveda malce odrasla, od leta 2012 pripovedujejo svojo zgodbbo. V ospredju je odnos do ljubljenega–osovraženega očeta, ki razkriva tudi njihovo današnje doživljanje »očetnjave«, domovine, ki ni več to, kar je bila, ko so odrasle.

Ola – Aleksandra Gronowska je namreč Poljakinja; Irina Andreeva Bolgarka; Simona Spirova Makedonka; ostale tri, Alessandra Crocco, Anna Chiara Ingrosso in Maria Rosaria Ponzetta prihajajo z juga Ita-

Breda Pahor

bojnem verbalnem obračunavanju pripravljata na srebrno poroko. Ne vesta si cer, če jo bosta sploh proslavila. Za Edgarda so vsi ostali prebivalci otoka, na katerem prebivata, nevredni druženja, Alica se mu, hočeš nočeš, tako pravi, prilaga. Vse poteka po ustaljenih tirkih obujestransko izraženega nezadovoljstva do obiska Kurta, ki naj bi ju četrtni stoletja prej seznanil. V dramatičnih tonih in zasukih ga oba skušata pridobiti na svojo stran in kot poslast slikata svojega zakonskega partnerja. Zasujeta ga z besedami in mu občasno – po vampirsku – sesata kri. Ubojgliji Kurt bolj podleže Alici, vendar se tudi on začne »krepiti« z njuno krvjo in odiide. Zkonca sta spet združena, najprej v oboščbi Kurtovega obnašanja, nato pa v nadaljevanju neskončnega medsebojnega obračunavanja. Režiserjeva roka je trdna, izvajalci upravičeno cenjeni: Adriana Asti (Alica), Giorgio Ferrara (Edgar) in Giovanni Crippa (Kurt).

čno, v nedeljo zvečer, še kot avtor in interpret novosti La regina Dada (Kraljica Dada, mišljeno je pripadnica gibanja dadaizma).

Kot glasbenika in zabavnega voditelja nastopov (gledaliških, radijskih ali televizijskih) Bollanija ni treba posebej predstavljati. S klavirjem in mikrofonom zna ustvariti prijeten in dopadljiv glasbeni večer, ne da bi bil banalen. Za letosnji festival je po preizkušenem vzorcu pripravil svojki izbor najzajednejših skladib in jih mojstrsko izvedel v lastni priredbi. Tokrat se je poigral s popevkami izpred 2. svetovne vojne, muzikalji (Jesus Christ Superstar), jazzovskimi evergreeni (The Man I Love), tangom (El choclo), mešanico bosse nove, filmsko glasbo; pridal je originalnejše točke, kot sta uglasbitev poezije Fosca Marainija in pesem Daria Foja za Jannacci. V takih komadih je seveda tudi pel. Zaključil je kot pianist virtuo in burkač: udarjanje na tipke je združil z njihovim »čiščenjem«, mestoma

Prizor iz plesne predstave Pearl, ki je briljantno sklenila spored letosnjega uspešnega Mittelfesta

LUCA DAGOSTINO

lje. Prve tri zato govorijo o komunizmu, ki je vladal v njihovih državah. Pripovedujejo v svojem maternem jeziku ali v angleščini, ostale ponavljajo zgodbbo v italijanščini. Srečale so se nekje, npr. na letališču, od koder želijo v svet, vendar se obračajo nazaj, k očetu, ki je ostro posegal v njihove odločitve. Predstava je zelo razgibana, mladostno živahna, hkrati pa odličen dokaz o pomenu mednarodnih gledaliških laboratoriјev. Med drugimi fokusira na sedanjem položaju mladih žensk v Evropi: in to je trenutek, tako so interpretke povedale, ko se dekleta jočejo ...

In za zaključek Pearl, biser v plesu in glasbi

Nebo se je razvedrilo, vendar so organizatorji »preventivno« veliko plesno predstavo Pearl preselili v videško gledališče Giovanni da Udine. Morda je bilo to prizorišče primernejše, tako je glasba v izvedbi imenitnega ansambla Combattimento Amsterdam lepše donela. Že samo poslušanje glasbe (Antonio Vivaldi, Robert de Visée, Tarquinio Merula) bi upravičilo prisostvovanje predstavi, ki je bila pravi užitek tudi za oči. Plesala je namreč holandska skupina Scapino Ballet – Rotterdam, za katero je koreograf Ed Wubbe (od leta 1992 tudi vodil ansambel) ustvaril plesno predstavo (je tudi soavtor light designa in scen) Pearl. Z večjo koreografsko roko se je poigral z baročno glasbo in sodobnimi plesnimi prijemi. V izredno posrečenih kostumi (Pamela Homoet) si odlični plesalci elegantno dvorijo, trenutek nato pa se prepuščajo ljubezenskim nagonom. Po elegantnem dvornem prizoru je na vrsti bolj sproščen, skorajda razuzdan: videz in resničnost. Ob vsebinskem poigravanju gre še za glasbeno-plesnega baročna, v živo izvajana glasba, s pomenljivimi premori tišine je osnova, na katero plesalci izvajajo drzne, z dinamiko in hitrostjo prezete prvine sodobnega baleta. Vse pa sestavlja izredno elegantno in izvajalsko dovršeno celoto, ki te očara. Navdušene kritike, ki od nastanka koreografije leta 2012 spremljajo plesno predstavo, so povsem upravičene. Gre namreč za prikaz sodobnega baleta, na katerega redko naletiš. In tudi zato je treba povaliti oblikovalce letosnjega programa Mittelfesta: ne samo zaradi izbirose predstave, v kateri je vse tako, kot mora biti, perfektno (kot so zapisali številni strokovnjaki, temveč tudi zaradi povezovanja z drugimi festivali). »Žlahtno« plesno predstavo sta namreč v svoj program vključila tudi Operaestate Festival Veneto in Bolzano Danza. Tako so jo v dragocen pozdrav lahko ponudili tudi obiskovalcem Mittelfesta 2014.

APZ Univerze na Primorskem zmagal na tekmovanju v Carigradu

Akademske pevske zbor Univerze na Primorskem pod takirko Ambroža Čopija je minuli teden obveljal za najboljši zbor na 4. mednarodnem zborovskem tekmovanju v Carigradu. Zbor se je predstavljal v kategoriji mešanih zborov in zasedel prvo mesto in kategoriji ženskih zborov.

Zbor se je na tekmovanju predstavljal s skladbama slovenskih skladateljev Paisaje (Andrej Makor) in Zima (Lojze Lebič) ter s skladbami iz svetovne zakladnice. Za slovenskim zborom se je na drugo mesto uvrstila mešana zbor Ave musica iz Litve, na tretje pa poljski mešani zbor Bielski. APZ UP se je predstavil še na četrtekovem koncertu zborov v okviru festivalnega programa. Za pevke in pevce APZ UP ponovni uspeh pomeni potrditev njihovih zastavljenih ciljev ob deseti obletnici delovanja. Maja so obeležili deset let uspešnega delovanja s slavnostnim koncertom in obbletnici izdali svojo peto zgoščenko Sonority, na kateri so predstavljeni posnetki s koncertov in tekmovanj zadnjih dveh sezont. Zbor deluje pod okriljem Študentske organizacije Univerze na Primorskem vse od ustanovitve oktobra 2004. V zboru, ki ga vodita skladatelj in dirigent Ambrož Čop ter asistentka dirigenta Andreja Tomazič Hrvatin, poje približno 50 študentov Univerze na Primorskem in drugih zborovskih zanesenjakov. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Palestinske žrtve v bolnišnici v Gazi, mrtvi tudi med Izraelci

V Gazi po kratki umiritvi nove žrtve

JERUZALEM - Potem ko je Varnostni svet ZN v nedeljo ponoc pozval k takojšnji humanitarni prekiniti spopadov, je bilo včeraj na območju Gaze večji del dneva mirnej kot v minulih dneh. A kljub glasnim pozivom k prenehanju nasilja - med drugim je ta poziv včeraj znova izrazil generalni sekretar Ban Ki Moon - so popoldne iz Gaze znova poročali o obstreljevanju in mrtvih.

Ban je poudaril, da je v dolgem telefonskem pogovoru z izraelskim premierom Benjaminom Netanyahujem Izrael pozval »h končanju nasilja ter spostovanju skupnih prizadevanj mednarodne skupnosti in skupnega poziva k humanitarnemu premirju«. Kot je izpostavil, je Gaza v »kritičnem stanju in v imenu humanosti se mora nasilje končati«. Obe strani, tako Izrael kot gibanje Hamas, je Ban obtožil napadov na civilna območja in opozoril, da se prebivalci Gaze nimajo kam zateči ter da sta obe strani v konfliktu dolžni zaščititi civiliste.

Generalni sekretar ZN, ki se je v minulih dneh tudi sam mudil v regiji in sodeloval v prizadevanjih za dosegno miru v Gazi, je ocenil, da »je bil od nedelje na temen vzpostavljen krhek mir«. A kmalu zatem so iz Gaze že prišla drugačna poročila.

RIM - Renzi pisal senatorjem večine »Prihodnost Italije je odvisna od vas«

RIM - Medtem ko se je v prijednosti senatne komisije nadaljevala razprava o preobrazbi senata je Matteo Renzi včeraj spet pozval senatorje večine k podpori vladnim predlogom. »Stabilnost Italije je odvisna od vas in vaših odločitev,« je v pismu zapisał premier. Očitno ni povsem prepričan, da bodo vsi senatorji vladne koalicije (predvsem Demokratske stranke) podprtli ukinitve neposredno izvoljenega senata in tudi volilnega zakona, ki naj bi po novem veljal le za poslansko zbornico.

Renzi ocenjuje, da Italija, kot sicer vsa Evropa, preživlja zelo delikatne gospodarske in socialne trenutke, ki ne dopuščajo obotavljanju in slepomšenj. Politika po njegovem ne sme oklevati in stati križem rok, ampak mora prispevati, da se bodo razmere v državi resnično spremenile. Preustroj senata in nova volilna zakonodaja sta samo prva koraka pri uresničevanju ambicioznih načrtov, ki si jih je zastavila pisana vladna koalicija. Slednja sloni na zavezništvu med Renzijem in Angelinom Alfanom ter tihem pristanku Silvia Berlusconija.

Edini Renzijev politični nasprotnik je trenutno videti Beppe Grillo, ki se je včeraj popoldne v Rimu srečal s poslanci in senatorji Gibanja 5 zvezd. Nekdanji komik je spet govoril o »demokratični gverili« in znova ostro napadel Renzija, katerega je ozmerjal kot politično prikazen. Zanimivo, da Grillo ni bil kritičen do vsebin Renzijevih reform, temveč nad dejstvom, da jih hoče vlada v parlamentu odobriti v avgustu, ko je glavnina ljudi na počitnicah. Grillo vsekakor še ni zaprl vrat dialogu z ministrskim predsednikom ter z Demokratsko stranko.

Za usodo preustroja senata ne bodo odločilni glasovi senatorjev Gibanja 5 zvezd, temveč predstavnikov Berlusconijeve stranke Forza Italia. Nekdanji premier dobro ve, da ga lahko le podpora Renzijevim načrtom ohhrani na politični sceni, zato skuša prepričati svoje senatorje, naj podprejo vladne predloge, čeprav se z njimi v glavnem ne strinjajo.

Matteo Renzi ne popušča ANSA

Izraelske rakete so namreč popoldne zadele največjo bolnišnico in palestinsko begunsko taborišče v Gazi. Samo v napadu na begunsko taborišče je bilo po prvih podatkih ubitih najmanj deset ljudi, med njimi kar osem otrok, najmanj trije ljudje naj bi bili ubiti v napadu na bolnišnico. Še več deset je bilo ranjenih.

Palestinski viri so za oba napada nemudoma okrivili izraelsko vojsko, ta pa je te očitke že zavrnila in odgovornost pripisala Hamasu. Kot je zatrdil njen predstavnik, so ljudi ubili rakete, ki so jih ponesrečeno izstrelili sami Palestinci.

Izraelska vojska je po pozivu ZN ponoc sporočila, da je začela »neuradno in delno« prekinitev ognja. Tiskovna predstavnica izraelske vojske je zatrnila, da izraelske sile na območju Gaze ne izvajajo letalskih napadov, vendar pa vojaki še naprej isčejo podzemne tunele palestinskih skrajnežev in jih uničujejo. Ponoc se je izraelsko obstreljevanje Gaze tako ustavilo, a včeraj zjutraj se je - sicer v manjšem obsegu kot v minulih dneh - nadaljevalo.

V eksploziji granate na jugu Izraela, ki jo je z območja Gaze izstrelilo palestinsko gibanje Hamas, pa so včeraj umrli najmanj štirje izraelski civilisti, najmanj de-

Izraelska ofenziva se nadaljuje ANSA

set pa je bilo ranjenih. Izraelska vojska je po napadu Palestine v okolici mesta Gaza posvarila, naj zbežijo. Po navedbah izraelskega radia so bili štirje izraelski civilisti ubiti, ko je granata zadela območje v regiji Eškol, ki leži na meji z Gazo. Gre za največje število izraelskih civilnih žrtev od začetka izraelske ofenzive v Gazi 8. julija. Pred tem so bili v napadih Hamasa ubiti skupno dva izraelska civilista in nek tajski delavec. (STA)

UKRAJINA - Sestrelitev malezijskega letala Nasilje še preprečuje mednarodno preiskavo

KIJEV - Ukrajinska vojska je okreplila ofenzivo na območju strmoglavljjenja malezijskega letala na vzhodu Ukrajine, s čimer naj bi po lastnih navedbah skušala omogočiti mednarodno preiskavo dogodka, ki je po oceni ZN zelo verjetno vojni zločin. Ruski zunanjji minister Sergej Lavrov je sicer opozoril, da bi morali preiskavo strmoglavljjenja voditi ZN.

Kot so včeraj sporočili proruski separatisti, so ukrajinske sile zasedle del priozorišča strmoglavljjenja malezijskega letala na vzhodu Ukrajine, medtem ko naj bi za več krajev v okolici strmoglavljjenja še potekali boji. Ukrajinska vojska je v nedeljo sporočila, da želijo območje strmoglavljjenja zavzeti, da bi tujim strokovnjakom omogočili varen dostop do priozorišča.

Na dostop do priozorišča strmoglavljjenja letala sicer še vedno čaka skupina 50 neoboroženih avstralskih in nizozemskih policistov, ki jim to že drugi dan zapored preprečuje nasilje na območju. Tudi malezijski diplomati si na terenu prizadevajo, da bi vzpostavili premirje na območju, kjer je 17. julija strmoglavilo letalo malezijske družbe z 298 ljudmi na krovu.

Za premirje na območju se je medtem zavzel tudi ruski zunanjji minister Lavrov, ki pa je opozoril, da bi moral preiskava strmoglavljjenja letala potekati pod nadzorom ZN, ki bi jo moral določiti Varnostni svet. Napovedal je še napotitev opazovalcev Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse) na ruski kontrolni točki Donjeck in Gukovo ob meji z Ukrajinou v prihodnjih dneh.

OBLETNICA - Zahtevala je približno 8,5 milijona žrtev

Pred sto leti se je začela prva svetovna vojna

DUNAJ - Pred sto leti je svet zdrsnil v vojno do takrat neslutnih razsežnosti in morijo, ki je zahtevala več milijonov smrtnih žrtev. Avstro-Ogrska je 28. julija 1914 Srbiji napovedala vojno, natanko mesec dni po sarajevskem atentatu. Smrtonosni strelci iz Sarajeva niso bili vzrok za prvo svetovno vojno, zagotovo pa so bili posledica tedanjih razmer v Evropi. V Sarajevu sta pod strelji gimnazijca Gavrila Princa umrla avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soprona, vojvodinja Zofija. Sledila je Avstro-Ogrska vojna napovedi Srbiji.

Pred tem je Avstro-Ogrska 23. julija 1914 dala ultimatum srbski vlad, v katerem je med drugim zahtevala, da ta do 25. julija prevzame krivdo za atentat, prepreči protiavstrijsko medijsko gonjo, umakne sporne šolske knjige in v medijih objavi ponizevalne izjave. Srbija je pritrdila vsemu, zavrnila pa udeležbo avstrijskih policistov pri preiskavi v Beogradu. Za Avstro-Ogrsko je bilo to pre-

malo in 28. julija je Srbiji napovedala vojno. Nato so si vojne napovedi drugih držav sledile kot po tekočem traku.

Prva svetovna vojna je zahtevala okoli 8,5 milijona smrtnih žrtev, prvič pa so med bojevanjem tudi uporabili za takratni čas visoko razvito orožje in strupene bojne pline.

Za Slovenijo je bila prva svetovna vojna katastrofa tako v nacionalnem smislu kot tudi za posameznike. Koliko žrtev med Slovenci je vojna zahtevala, ni natančno znano. Janko Pleterski je izračunal, da je do leta 1917 padlo kakšnih 30.000 Slovencev in da je treba k temu prijeti vsaj še kakšno tretjino do konca vojne. Če stejemo še civilne žrteve, ki jih je tudi nemogoče neposredno prešteti, bi bila ta številka po oceni zgodovinarjev nekje 100.000.

Avstroogrške vojne napovedi Srbiji so se spomnili tudi v Srbiji. Srbska vlad je se sešla na slovenski izredni seji in na zgradbi banovine v Nišu, kjer je tedaj zasedala tedanja vlada in kjer je te-

danji premier Nikola Pašić prejel telegram z vojno napovedjo, so včeraj odkrili spominsko ploščo. Srbija je z 1,1 milijono smrtnih žrtev izgubila četrtnino celotnega prebivalstva.

Avtstrijski politiki so včeraj v luči sedanjih kriznih žarišč poudarili, da bi se morali iz dogodkov prve svetovne vojne česa naučiti. Izpostavili so tudi pomen Evropske unije kot mirovnega projekta. Kancler Werner Faymann je poudaril, da se danes ne spominjamo le »grozljivih dogodkov« iz prve svetovne vojne, temveč se moramo zavedati, da smo prav te dni v Evropi in na Blízjem vzhodu priča kriznim žariščem, ki nas znova postavljajo pred velike izzive. Dodal je, da je »treba omogočiti mir tam, kjer se trenutno zdi zelo oddaljen«.

Prva svetovna vojna se je končala leta 1918 s kapitulacijo Nemčije in razpadom Avstro-Ogrske monarhije. Razpadlo je tudi Otomansko cesarstvo, v Rusiji pa je boljševiška oktobrska revolucija odnesla ruskega carja.

Severna Koreja grozi z jedrskim napadom na Belo hišo

SEUL - Vodja splošnega političnega urada v severokorejski vojski Hwang Pyong-je Washington obtožil zaostrovanja odnosov na Korejskem polotoku in zagrozil z jedrskim napadom na Belo hišo in Pentagon. Hwang, ki ima v severokorejski vojski čin vicečasnika, je poudaril, da so napetosti na Korejskem polotoku narasle po nedavni vrsti skupnih vojaških vaj Južne Koreje in ZDA, med katerimi so uporabili tudi ameriško letalonosilko na jedrski pogon. Strokovnjaki sicer menijo, da je Severna Koreja še daleč od tega, da bi razveljavila medcelinsko raketo, ki bi lahko dosegla Washington.

Delničarjem Jukosa mora Rusija plačati 50 milijard dolarjev

HAAG - Rusija mora nekdanjim delničarjem zdaj že razbitega naftnega velikana Jukos plačati 50 milijard dolarjev (okoli 37 milijard evrov) odškodnine, je včeraj odločilo Stalno arbitražno sodišče v Haagu in s tem zaključilo pravdo, ki je trajala od 2005. V Moskvi so že napovedali, da bodo za obrambo svojih interesov uporabili vsa pravna sredstva. Tožeč delničarji koncerna, ki ga je država po odsobi njegovega lastnika in nekdaj vplivnega ruskega miliardera Mihaila Hodorkovskega poslala v stečaj in likvidirala, najpomembnejši del pa je nato kupilo državno naftno podjetje Rosneft, so sprva zahtevali celo 100 milijard dolarjev.

V Berlinu septembra razstava o Vikingih

BERLIN - V berlinskem razstavišču Martin-Gropius-Bau bodo septembra odprli veliko razstavo, posvečeno Vikingom. Na postaviti, ki bo na ogled od 9. septembra do 4. januarja prihodnje leto, bo predstavljenih okoli 800 eksponatov, v središču pa bo doslej največja najdena vikinginska ladja - Roskilde 6. Ostanke kar 37 metrov dolge ladje so skupaj z ostanki še osmih drugih ladij iz obdobja Vikingov in iz srednjega veka našli leta 1997 ob gradnji pristanišča za muzej, posvečen Vikingom, v danskem mestu Roskilde.

ZLATO (999,99 %) za kg	31.175,70	-98,01
SOD NAFTE (159 litrov)	107,52 \$	-0,80

EVRO	1.3433 \$	-0,10
-------------	-----------	-------

EVROPSKA CENTRALNA BANKA	28. julija 2014	evro (popvrečni tečaj)
valute	28. 7.	25. 7.
ameriški dolar	1,3433	1,3440
japonski jen	136,74	136,97
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,481	27,482
danska krona	7,4565	7,4568
britanski funt	0,79055	0,79115
madžarski forint	308,20	308,06
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,1437	4,1453
romunski lev	4,3888	4,3973
švedska krona	9,1523	9,1661
švicarski frank	1,2150	1,2151
norveška krona	8,3365	8,3395
hrvaška kuna	7,6372	7,6330
ruski rubel	47,5507	47,1871
turska lira	2,8204	2,8145
avstralski dolar	1,4275	1,4368
brazilski real	2,9952	2,9968
kanadski dolar	1,4520	1,4472
kitajski juan	8,3110	8,3272
mehiški peso	17,4092	17,4162
južnoafriški rand	14,1523	14,1489

REDIPULJA - V septembru ob stoletnici začetka vojne

Obisk papeža Frančiška, vendar ne brez zadrege

Avstro-ogrsko pokopališče v Foljanu

BUMBACA

Kostnica v Redipulji

BUMBACA

Z napovedjo, da bo 13. septembra »romal k vojaški kostnici v Redipulji molit za padle v vseh vojnah,« je papež Frančišek pred slabima dvema mesecema presenetil vse, z goriško nadškofijo na čelu, ki je - tako kot vsi mediji - njavno obiska prebrala med vestni tiskovne agencije.

Včeraj je goriški nadškof Carlo R.M. Redaelli potrdil obisk in napovedal, da bo še pred Redipuljo papež postal na avstro-ogrskem vojaškem pokopališču v Foljanu, oddaljenem le kilometer od kostnice. Dodal pa je, da na goriški nadškofiji bolj malo vedo o obisku: »Znano je samo, da bo pristal z letalom v Ronkah, da ga bodo najprej pospremili na pokopališče v Foljanu, od tod v Redipulju, kjer bo na ploščadi ob vznosju monumentalne stopnišča maševal, nakar ga bodo odpeljali na ronško letališče za vrnetev v Vatikan. Njegov obisk bo žal kratak. Vse skupaj se bo zgodilo med 9. in 12. uro.« Redaelli je pripomnil, da ni bilo manevrskega prostora, da bi papeža isti dan odpeljali še v Oglej, »ga bomo že spet povabili in računam, da nam ga bo tudi uspeло sprejeti v patriarhalni baziliki,« je pristavil nadškof, ki je kot pripravo na papeževi romane naslovil na vernike pismo ob stoletnici začetka prve svetovne vojne. V tednu pred papeževim obiskom bo pet nadškofovih srečanj z verniki po dekanijah, 5. septembra pa posvetravnim mislom o vlogi krajevnih cerkva v prvi vojni. Glede tega je zanimiv včeraj slišani podatek, da je zaradi bombardiranja tedanji viademski nadškof iz strahu zbežal in bil zato odstavljen, nadškof F.B. Sedej pa je bil med zadnjimi Goričani, ki so zapustili mesto, in nato med prvimi, ki so se vanvrnili. »Bil je pastir, ki ni zapustil svojih ljudi,« je poudaril nadškofski vikar Franco Gismano.

V priprave na papežev obisk bodo vključili bližnje cerkvene skupnosti. Ker pa je dogodek v reziji italijanskega vojaškega ordinariata in ker je za kostnico pristojno obrambno ministrstvo - smo včeraj slišali -, koprski in druge slovenske škofije ne bodo neposredno soudeležene. Zaradi dejstva, da je kostnica v Redipulji izraz italijanske domovinske retorike in spomenik izključno italijanskim vojakom, na kar je včeraj opozoril odgovorni urednik Novega glasa Jurij Pajlk, je bilo na nadškofiji zaznati zadrgo. Postanek na pokopališču v Foljanu z grobovi 15.000 avstro-ogrskih vojakov je posledica tega zavedanja. Da pa ne bi pred papeževim oltarjem na ploščadi v Redipulji - približno tam, kjer je bil v juliju Mutijev koncert - zradi množične navzočnosti predstavnikov vojaških oblasti dogajanje imelo izključno italijanski pečat, si na goriški nadškofiji sedaj prizadevajo, da bi se maše udeležile uniformirane delegacije različnih držav, ki so se

NADŠKOF »Stoletnica vojne naj bo poziv k miru«

»Katera so dejanja za mir, ki jih lahko opravljamo? Nekatera so na dosegu roke vsakogar izmed nas. Tako na primer prizadevanje, da spoznamo sočloveka, naj bo to na bližnji, Italijan, Slovenec, Avstrijec ali Egipčan, Afganistanec, Somalec, Eritrejec ..., ki bez pred vojno in lakoto. Spoznati drugega: to je odločilno za mir;« je eden izmed osrednjih poudarkov v nadškofovem pismu z naslovom »On je naš mir«, ki ga je v italijanskem jeziku objavil nadškofski tehnik Voce Isontina (zadnja številka je skoraj v celoti posvečena razmišljajujočim o stoletnici vojne) in ga bo v slovenščini v celoti objavil Novi glas. Sledili bosta še nemška in furlanska različica.

... Koliko krvi je bilo zaman prelite na tukajšnjih vzpetinah in vzdolž reke Soče! Krvi fantov iz vojsk različnih narodov. Skoraj vsi so bili krščanske vere. Ta nepotrebna morija se je nadaljevala nekaj desetletij kasneje v drugi svetovni vojni, ki je globoko in na neizbrisnen način ranila našo zemljo. Obletnica prve vojne se zato pri nas ne sme omejiti le na dogodke zgodovinskim, kulturnim ali turističnim predznakom. Vojna je udarila v vse družine, mnoga območja severovzhodne Italije so bila prizorišča bitk (po zlomu pri Kobaridu je bil uničen tudi rodni kraj moje matere ob Piavi). Naš prostor je torej plačal visok davek. Ne pozabimo, da smo tedaj bili del Avstro-Ogrske in da se je vojna za tukajšnje ljudi začela leta 1914 s pošiljanjem fantov na vzhodno fronto, v Galicijo. Za naše skupnosti je bistvenega pomena, da izkoristijo stoletnico začetka vojne za temeljito razmislek ... Obisk papeža Frančiška s postankom na avstro-ogrskem pokopališču v Foljanu in z mašo pri spomeniku v Redipulji bo dragocena priložnost, da spodbudimo razmislek, molitev in delo v korist miru,« je zapisal nadškof in opozoril še na nedeljski papežev poziv k prekinutju vojne na območju Gaze. Vojne, čeprav oddaljene, so se vedno naša vsakdan.

v prvi vojni bojevale tudi na nasprotnih si straneh, in »da bo vsaka s svojo zastavo, zato da bo imel dogodek mirovno sporočilo in evropski pečat,« je dejal Gismano in potrdil, da jih je papež z napovedjo obiska presenetil: »Nameravali smo ga povabiti k nam leta 2018, ob stoletnici konca vojne. Prehite nas je!«

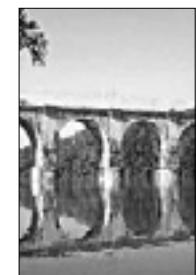
ZAKAJ NE SREDIPOLJE ALI RODOPOLJE Redipuglia: odslej samo Redipulja!

Ob zapisovanju imena kraja, znanega po spomeniku-kostnici med prvo svetovno vojno padlih italijanskih vojakov, se pogosto pojavljajo pomisliki o pravilnem pišanju krajevnega imena. Silvo Torkar, raziskovalec na področju imenoslovja in sodelavec Inštituta za slovenski jezik pri Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU), je v Sobotni prilogi Dela, 19. julija, objavil zanimiv prispevek o nastanku in razvoju ter rabi imena kraja v Laskem, ki je v pisnih virih prvič omenjen ob koncu 13. stoletja (1295 - Rodopolia). Torkar navaja, da je raba imenske oblike Redipulja (glasovno poknjiženje italijanske imenske oblike), ki jo zagovarja tudi Pavle Merkù in ki jo je sprejel etimolog Marjan Snoj v svojem Etimološkem slovarju slovenskih zemljepisnih imen, najbolj racionalna. Oblika Sredipolje je vsekakor zgrešena, oblika Rodopolje pa je sicer glasovno neoporečna, vendar ni dovolj nedvoumno etimološko pojasnjena. Odslej torej samo Redipulja. (V.K.)

GORIŠKA - Soča S podatki o pretoku bodo vedeli, kako naprej

»Med prioritetnimi skrbji deželne uprave sta tudi upravljanje in ovrednotevanje Soče,« trdi deželna odbornica Sara Vito in napoveduje, da bo jeseni sklical tehnično omizje, ki bo vzelo v pretres »zdravstveno« stanje reke in zbralo podatke o njem pretok. »Tehnično omizje nam bo s svojim delom dalo možnost, da se na podlagi konkretnih podatkov izrecemo o upravljanju reke, njeni okoljski valenci, njenem izkorisčanju v energetske, turistične in kmetijske namene,« poudarja Sara Vito.

Deželni okoljski uradi ravnokar so delujejo z zavodom za vodno gospodarstvo iz Benetk pri pripravah načrta za upravljanje Soče, hkrati pa so pristojni tudi za regulacijska dela, ki jih opravljajo ob reki. V Gradišču je ravnokar v toku utrjevanje desnega brega, ki je vredno 185.000 evrov in predstavlja nadaljevanje posega iz leta 2010. Že pripravljen je tudi načrt za poseg nad zagrajskim mostom, kjer bodo utrdili breg, ki ga tok izpodjeda, medtem ko še načrtujejo utrditev bregov med Škocjanom in Fiumicellom.

Soča pri Gorici

»Vsi regulacijski posegi v strugo reke Soče morajo biti spoštljivi do naravnega okolja,« poudarja odbornica in pojasnjuje, da je dežela v sodelovanju s Slovenijo in zavodom za vodno gospodarstvo iz Benetk sprožila monitoriranje Soče - tudi v okviru evropskega projekta Camis. Deželni tehnični bodo preverili, v kakšnem stanju je rečna struga, koliko je v njej naplav in koliko vode pronica v podtalnico. V prejšnjih dneh je deželni svetnik stranke Forza Italia Rodolfo Ziberna v zvezi s tehničnim omizjem dejal, da bo posebno pozornost namenilo uresničljivosti predloga o gradnji še enega jezu na reki Soči.

GRADIŠČE - Delegacija deželnih svetnikov v centru CIE

Razočaranje ob obisku

»Poslopje obnavljajo zato, da bo ob zaključku gradbenih del služilo vedno istemu namenu?«

Center CIE v Gradišču

V centru CIE v Gradišču, ki so ga zgradili novembra lanskega leta in v katerem so v teku obnovitvena dela, se nadaljujejo obiski deželnih svetnikov. Po Silvani Cremaschi so bili v nedeljo na vrsti deželnih svetnikov Demokratske stranke Franco Codega, Chiara Da Giau in Diego Moretti, ki jih je spremljal podžupan iz Gradišča Enzo Boscarol. Deželni svetniki so center CIE obiskali, da bi osebno preverili, kako potekajo obnovitvena dela.

»Zelo smo razočarani; poslopje obnavljajo, da bo ob zaključku del popolnoma enako kot prej. Odgovorni za gradbišče nam je povedal, da nikakor ne vedo, čemu bo objekt namenjen ob zaključku del. Če center obnavljajo, da bo spet takšen, kakšen je bil, se nam zdi samoumevno, da tu ni njegova uporaba ne bo dosti drugačna,« pravi deželni svetnik Franco Codega in nadaljuje: »Čeprav notranji minister Angelino Alfano trdi, da ne bo tako, je prepricanje, da hočemo ponovno odpreti center CIE, vse prej kot iz trte izvito. V najboljšem primeru bodo verjetno razširili center za prisilce azila CARA na obnovljene prostore.«

Delegacija deželnih svetnikov je po ogledu gradbišča v centru CIE obiskala še sosednji center za prisilce azila CARA, ki je urejen popolnoma drugače. V centru CARA ni rešetek, sob ne zaklepajo, dvorišče je veliko, v eni sobi je urejena molilnica, v drugi šoli; poleg tega gostje lahko zapustijo center CARA med osmo in dvajseto uro ter se odpravijo v središče Gradišča. V centru CARA so trenutno nastanjeni 204 prisilci azila. Po besedah deželnega svetnika Codega so živiljenjski pogoji v centru dobrni, vendar poslopje ne bi preneslo višjega števila gostov. »Zamisel, da bi podvojili število gostov z obnovno centra CIE, ni pametna. Na ta način bi se znašli s centrom, v katerem bi bilo med 400 in 500 prisiljevcov različnih kultur in narodnih pripadnosti, ki bi se vsak dan odpravljali v tako majhno mesto, kakršno je Gradišče. Priseljence je treba razporediti v manjše skupine in po več krajih, tako da lahko res pride do stika z domačini. Centre z velikim številom gostov je težko upravljati, sploh pa v njih pogosto prihaja do napetosti,« poudarja deželni svetnik Franco Codega.

GORICA - Poškodovani so od začetka maja

Parkomate šele izbirajo

Oktobra bo stopil v veljavo nov parkirni režim

Štirinajst parkomatov je v goriškem mestnem središču poškodovanih že od začetka maja. Za njihovo nadomestitev bosta potrebna še vsaj dva tedna.

Pred več kot dvema mesecema so se parkomatov lotili tativi, ki so kmalu ugotovili, da je mogoče s silo odpreti le naprave starejše izdelave. Tako so poškodovali in izpraznili parkomate v ulicah Rabatta, Oberdan, Bellini, Rotta, Margotti, Nizza, Diaz in še v nekaterih. Nov parkomat stane med tri in štiri tisoč evrov, zaradi česar se je na občini zavlekel postopek za nakup naprav, saj iščelo najboljšo ponudbo. »V stik smo se postavili v raznimi podjetji, dokončno odločitve bomo sprejeli v prihodnjih dneh, nove parkomate naj bi nam zatem dostavili v roku dveh tednov,« pojasnjuje občinski odbornik Stefano Ceretta.

Poškodovane parkomate so prekrili s črnimi plastičnimi vrečami in nanje nalepili opozorilo v italijanščini, angleščini in (približni) slovenščini. Z njim pozivajo voznike, naj se odpravijo do najblžjega delujočega parkomata; ponekod je na opozorilu napisano še ime ulice, kjer je najblžji parkomat. Iskanje delujočih naprav je včasih zamudno ter za avtomobiliste iz drugih krajev in tujce vse prej kot enostavno. Kljub temu Ceretta pravi, da na občini niso prejeli posebnih pritožb, sicer pa so mestni redarji prizanesljivejši pri nalačanju glob, saj počakajo nekaj minut, da bi se vozni morebiti vrnil s potrdilom o plačilu parkirnine na bolj oddaljenem parkomatu.

Ceretta se ukvarja tudi s spremembami parkirnega režima. Danes je parkirino treba plačati med 10. in 19. uro neprekinjeno, vendar takšen režim še zlasti ni po godu mestnim gostincem in upraviteljem javnih lokalov. Že pred nekaj meseci so se na občini začeli pogovarjati o spremembah, za uvedbo katere je pristojen občinski odbor. »Zdese nam je prav, da svoje mnenje izrazijo tudi občinski svetniki. Zato smo se o spremembah par-

Poškodovani parkomat (levo) in trijezično opozorilo (zgoraj)

FOTO D.R.

Srečanje o dihanju

Na sedežu društva ANIAD v Ulici Duca D'Aosta v Gorici bo jutri ob 17. uri srečanje o dihanju. Po pozdravu društvene predsednice Tiziane Mucci bodo spregovorili zdravnik Paolo Melchiorre, bivši inštruktor zveze FIPSAS Sergio Trani, inštruktorica joga Tania Striuli in izvedenec s področja gibalnih ved Luca Silvestri.

Milenkovićev tango

V deželnem kongresnem palaču v Gradežu bo jutri ob 21.30 koncert srbskega violinista Stefana Milenkovića z naslovom Tango Compás. Z njim bodo nastopili še harmonikar Marco Haltlak, pianist Marko Črnčec in kontrabasist Luka Herman Gaiser; vstop bo prost.

TRŽIČ - Ob zaključku ramadana

Dvojno praznovanje

Ker ne smejo uporabljati nekdanjega marketa Hardy, so se muslimani zbrali v telovadnici in na društvenem sedežu

Večina jih je prišla peš, nekateri s kolosom, le redki z avtomobilom. Zbralo se jih je kakih tisoč, nekateri v tipičnih, drugi v zahodnjaških oblačilih; med verniki so bili večinoma moški, nekaj je bilo tudi žensk, ki so imela za molitev svoj ločeni prostor. Muslimani iz Laškega in iz drugih krajev goriške pokrajine so se včeraj zbrali v Tržiču, da bi skupaj praznovali zaključek ramadana. Letos je praznik potekal v dveh krajih; združenje Baitus Salat ga je priredilo v telovadnici v Ulici Baden Powell, ki jo je muslimanom oddala v najem tržiška občina, islamsko društvo Daru Salam je za praznovanje uporabilo svoj sedež v Ulici Duca D'Aosta. Praznik se je na obeh prizoriščih pridobil okoli osme ure, ko so se v telovadnici in na društvenem sedežu začeli zbirati muslimani iz Tržiča in okoliških krajev. Po zahvalni molitvi sta bili na vrsti družabni srečanji, ki sta se nadaljevali približno do poldne.

Lani so tržiški muslimani praznovali zaključek ramadana v nekdanjem supermarketu Hardy v Ulici Primo maggio, ki ga je društvo Baitus Salat odkupil, da bi v poslopu uredilo kulturni center. V njem bi se srečevali in molili, za otroke pa bi prirejali tečaje bangladeskega jezika, saj je večina priseljencev muslimanske vere iz Bangladeša. V nekdanjem marketu so muslimani nekaj časa načrtovane dejavnosti tudi vodili, vendar je potem občinska uprava izdala odlok o zaprtju poslopa. Člani muslimanskega društva so opravili nekaj vzdrževalnih del brez potrebnih dovoljenj, ne glede na to pa poslopje ne odgovarja varnostnim predpisom. Društvo Baitus Salat se je zato preselilo v veliko manjše prostore v Ulici Don Fanin, tako da je moral za včerajšnji praznik najeti telovadnico, kjer sta se na povabilo prirediteljev praznika udeležila tudi občinska odbornica Cristiana Morsolin in duhovnik Fulvio Ostroman.

BONAVENTURA

PEVMA - Vaška zavetnica

Praznujočim je vreme v nedeljo le prizaneslo

Dokumentarna razstava bo na ogled še do konca tedna

Procesija po Pevmi

BUMBACA

V Pevmi se je v nedeljo zaključil štiridnevni praznik vaške zavetnice sv. Ane v priredbi društva Naš prapor. V četrtek so izpeljali odbojkarski turnir, v petek je bil na vrsti koncert tržaškega pevca Lorenza Pilata, v soboto pa je prirediteljem prekrižal račune dež. Na kasnejši datum je bila odložena proslava ob obnovljenem avstro-ogrskem spomeniku na Oslavju, medtem ko je odpadel večerni ples s Pikapolonico.

V nedeljo se je vreme le usmili lo organizatorjev. Ob prazničnem prirekovanju je bila tako na sporedu slavostna maša s procesijo po vasi. Mašo je daroval srebrnomašnik g. Karlo Bolčina, dekan in župnik v Štandrežu.

Sledilo je družabno srečanje z dobratami, ki so jih pripravile domače žene in dekleta ter z žlahtno kapljico vinarjev z Oslavja. Prisotni so si tudi ogledali fotografije cvetličnih kompozicij z letosnjega natečaja »V domaćem vrtu cvetijo«. K natečaju je pristopilo 53 ljubiteljev cvetja, ki niso skoparili z domišljijo in so se zelo izkazali; o natečaju bomo podrobnejše poročali v prihodnjih dneh. Med potekom praznovanja je bila na ogled dokumentarna razstava z naslovom »Bilo je nekoč ... Pevma, Štmaver, Oslavje in Solkan pred 100 in več leti«, ki si bo mogoče ogledati še do konca tedna med 17. in 19. uro. (vip)

TRŽIČ - Pridobitev kulturnega konzorcija

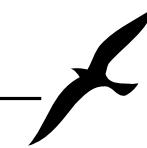
Z odkupom trinajstega platna Timmlova poslikava popolna

Trinajsto Timmlovo platno

Trinajsto platno likovnega umetnika Vita Timmela, rojenega na Dunaju, a priseljenega v Trst, bo v kratkem postal last tržiškega kulturnega konzorcija. Dogovor z zasebnim lastnikom je bil podpisani marca letos, odkup pa je pravkar potrdila skupščina konzorcija z odobritvijo proračunskega dokumenta za prihodnje leto. Strošek znaša 8000 evrov, ki jim gre dodati še okrog 7000 evrov za restavratorski poseg na močno poškodovanem delu. Timmel ga je ob še dvanajstih naslikal leta 1920 za teater Euripide v delavski četrti Pancan v Tržiču, vendar z uničenjem teatra se je uveljavilo prepričanje, da je tudi poslikava izgubljena. V resnici so vsa platna preživelata: dvanajst jih je konzorcij odkupil leta 2000, na trinajstega pa je moral počakati štirinajst let. Odkupili bodo še nekaj gradiva z zgodovinsko vrednostjo, ki se nanaša na Pancan.

Fundacija Goriške hranilnice bo omogočila restavriranje tudi zadnjega platna - veliko je 2,5 m², 1,25 metra in ga že hrani v ronški vili Vicentini Minüssi - predvidoma v prihodnjem letu. Po koncu posega bo celotni Timmlov ciklus krasil muzej ladjedelnštva, ki naj bi ga v t.i. poslopu Ex Albergo Operai odprli leta 2015.

TRNOVO - Po svečanosti v Kranjski gori so prišli tudi na Goriško

Ruski poklon borcem

Na Trnovski planoti, v Vipavski dolini in na Krasu je v partizanskih vrstah padlo 135 sovjetskih vojakov

Ruski vojaki
na Trnovev
(levo) in
na mozaiku
pred Severno
postajo (spodaj)

BUMBACA, A.R.

Včeraj zjutraj se je častni vod Gardnega bataljona Ruske federacije mudil na Trnovev, potem ko je dan prej prisostvoval svečanost nad Kranjsko goro pri Ruski kapelici. Tam se vsako leto zbirajo vladni predstavniki Slovenije in Rusije, da se poklonijo ruskim vojakom, ki so umrli med gradnjo predora na cesti za Vršič v prvi svetovni vojni.

Na Trnovev se je vod pripeljal z avtobusom Slovenske vojske in v spremstvu ruskega namestnika vojaškega atašaja v Sloveniji, podpolkovnika Antonom Momatikom. Skupaj s častno stražo Slovenske vojske so se poklonili padlim sovjetskim borcem, ki so uspeli zbežati iz nemškega ujetništva in so se pridružili našemu uporu. Na Trnovski planoti, v Vipavski dolini in na Krasu jih je padlo 135, sicer pa jih je bilo toliko, da so tvorili poseben bataljon Bazoviške udarne brigade.

S Trnovega in iz Nove Gorice se je zbralo okrog 80 občanov, ki sta jih nagovorila novgoriški podžupan Mitja Trnki in predstavniki novgoriških borcev NOB Anton Velikonja. Oba sta se navezala na vojna dogajanja in tovarištvo med bortci pred sedemdesetimi leti in na sedanje gospodarske, kulturne in športne dejavnosti, ki povezujejo Novo Gorico z Rusko federacijo. Vence so položili v amfiteater spomenika padlim IX. Korpusa in ob obelisk vrh grica, od koder se pogled širi na eno stran v gore in gozdove, na drugo čez Gorico do Furlanske nižine.

Pred odhodom s Primorske so se ruski gostje ustavili na trgu pred Severno postajo in si ogledali Vecchietov mozaik ter v Ajdovščini pred tamkajšnjim spomenikom NOB. (ar)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU

CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCA-

NU

SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX: 17.30 - 20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«. 17.45 - 20.00 - 21.45 »Mai così vicini«. 17.30 - 19.50 - 21.30 »Still life«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX: 17.30 - 20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«. 18.00 »Maleficent«. 20.00 »Per un pugno di dollari« (digital 3D). 21.45 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«. 18.00 - 21.15 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione« (digital 3D). 17.45 - 20.00 - 22.10 »Anarchia - La notte del giudizio«. 18.00 - 20.10 - 22.15 »Una notte in giallo«.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2014-15; informacije na tajništvu v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrtek od 11. do 12. ure (tel. 0481-531508).

MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM za kakovostno kadrovsko rast, ki ga izvaja

Slovenski izobraževalni konzorcij SLOVIK je objavljen na spletni strani www.slovik.org in je namenjen univerzitetnim študentom in absolventom; informacije in prijave na naslovu info@slovik.org do 15. septembra.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je ministrstvo za šolstvo določilo rok za telematsko predstavitev modela B (izbira šol). Predstavitev zadeva učno osebje, ki je vključeno v zavodske in tudi v pokrajinske lestvice. Model B bo mogoče predstaviti do 4. avgusta (ob 14. uri). Okrožnica je objavljena na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it).

DELAVNICE ZA OSNOVNOŠOLCE: v organizaciji ZSKD in v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb, bodo na Livku pri Kobaridu od 26. do 30. avgusta. Na voljo je še nekaj prostih mest. Info in prijave na tel. št. 040-635626, info@zskd.eu.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem piknika in izleta v Kobarid in Benečijo, da bo v soboto, 2. avgusta, avtobus št. 1 odpotoval ob 7.30 s trga Medaglie d'oro/na Goriščku, nato s postanki pri vagi, v Podgori pri športni palači in na Pilošču v Štandrežu. Avtobus št. 2 pa bo odpeljal ob 7.15 iz Dobrodober, nato s postanki na Poljanah, v Sovodnjah in Štandrežu na Pilošču. Udeleženci morajo imeti veljavni osebni dokument. Organizatorji priporočajo točnost. Društvo obenem sporoča, da je še nekaj razpoložljivih mest na avtobusu. Vpisovanje po tel. 0481-20801 (Sonja Knez), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Na račun 20 evrov.

KULTURNO DRUŠTVO BRIŠKI GRIČ vabi 24. avgusta na izlet za člane in prijatelje na največjo visokogorsko pašno

planino Slovenije v Kamniških Alpah, to je Velika Planina. Odhod ob 7.00, povratek ob 23.00. Cena izleta 20 evrov (dopolčila za nihalko). Prijave sprejemajo člani društva do 18. avgusta po tel. 334-2825953, 334-2294517.

Obvestila

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da bo tajništvo zaprto zaradi dopusta do 22. avgusta vključno.

TRŽNI SEJEM PERUTNIŠTVJA in predelkov iz naših krajev bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, 2. avgusta, 6. septembra, 4. oktobra in 8. novembra med 8. in 13. uro; informacije po tel. 333-4318338.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je do 29. avgusta odprta po poletnem urniku: ponedeljek, sreda, petek od 8. do 16. ure; torek in četrtek od 11. do 19. ure; zaprta bo od 4. do 15. avgusta.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da do 12. septembra bodo uradi v Gorici, Trstu in Solibici odprti po poletnem urniku (9.00 - 13.00). Zaprti bodo med 11. in 15. avgustom.

Prireditve

VVOJNA JE STRAŠNA STVAR - Pričevanja navadnih ljudi, dveh Nobelovih nagrajočev in drugih pisateljev ter pesnikov, ki so doživel grozote prve svetovne vojne na ozemlju goriške pokrajine - v organizaciji SSO: danes, 29. julija, ob 20.30 v prostorih bivše osnovne šole v Štmavru.

PERCORSI DI-VERSI (srečanja ob branju poezij, glasbi in gledaliških delevnicah) v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici ob 18. uri: danes, 29. julija gledališki laboratorij, vstop prost.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ IN

GORICA - Od Baltika do Balkana

Zelena vez namesto bivše železne zavesa

Leta 1989 je potekalo srečanje naravovarstvenikov iz Vzhodne in Zahodne Nemčije, ki so si zadali cilj zaščiti dotedanjo notranjo nemško mejo kot dragocen ekološki pas in živ spomenik polpreteklega dogajanja. Udeleženci omenjenega srečanja so takrat našli izraz »Green belt« (Zelena vez), ki je danes zavarovana kot del naravne dediščine nemške države. Nekaj let pozneje se je začela uresničitev Evropske Zelene vezi, ki naj bi povezovala 24 držav vzdolž nekdanje »železne zaves« od Baltika do Balkana. Da bi seznanili širšo javnost o tem, kar sodelovanje pri tej pobudi ponuja, so organizatorji (nemško ministrstvo za okolje in zveza za varstvo narave Bund Naturschutz) priredili dvodnevni izlet, v okviru katerega spoznava delegacija nemških, avstrijskih in slovenskih novinarjev ter naravovarstvenikov območje v Furlaniji Julijski krajini, kjer je nekoč potekala meja med dvema ideološkima svetovoma, danes med Slovenijo in Italijo. Izlet se je začel včeraj z ogledom bivše vojašnice in smodnišnice Dardi pri Briščikih na tržaškem Krasu, zatem so si gostje ogledali vojaški stražarski stolp in druge objekte pri Vrtojbi; opoldne so se udeležili srečanja na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici, kjer jih je nagovorila deželnna odbornica Sara Vito. Izpostavila je, da omogoča ovrednotenje ekološkega koridorja vzdolž državne meje s Slovenijo »popolnoma novo okoljsko, kulturno in zgodovinsko interpretacijo prostora, ki je pomemben za izvajanje trajnostnega razvoja in torej turizma v Furlaniji Julijski krajini.« Vitova je spodbudila razne ustanove in organizacije, naj pristopijo k temu čezmejnu evropskemu projektu, saj je italijanska vlada določila ravno Furlanijo Julijsko krajino za koordinatorko dejavnosti, ki jih predvideva pobuda.

Postanek na skupnem trgu

BUMBACA

KROŽEK ANTON GREGORČIČ vabi v četrtek, 31. julija, na novo srečanje pod lipami, kjer bo gost večera srebrnomašnik in dekan Karlo Bolčina. Večer bo vodila prof. Solange Degenhardt. Srečanje se bo začelo ob 20.30 in bo potekalo v zunanjih prostorih Kulturnega centra Lojze Bratuž, v primeru slabega vremena pa v komorni dvorani.

LETNI KINO SILVANA FURLANA na ploščadi za občinsko stavbo v mestni občini Nova Gorica ob 21. ur: 31. julija film »Sund« ZDA, 1994; 1. avgusta »Pravi človek za kapitalizem« Slovenija, 2013; 2. avgusta »Panika« Slovenija, 2013; 3. avgusta »Gremo mi po svoje« Slovenija, 2013; več na www.nova-gorica.si.
KAPLJICE KULTURE - Gocce di cultura - Gotis di culture - Kulturtropfen bo na pobudo ZSKD do 1. avgusta od 21. do 22. ure v Ljudskem vrtu na Verdijevem korzu v Gorici: darovalci kulturnih »kapljic«, se lahko vsak v svojem jeziku (italijanščini, slovenščini, furlanščini in nemščini) predstavijo s plesom, petjem, poezijo in glasbo; prijave po tel. 0481-531495 ali na metka@zskd.eu.

DANES V GORICI: 10.00, Licia Ussai blagoslov v bolnišnici Sv. Justa in na glavnem pokopališču.
DANES V STRAŽAH: 11.00, Italia Dreon vd. Russo iz kapele pokopališča na pokopališče.
DANES V ŠTEVERJANU: 14.30, Anka

Komjanc vd. Bensa (ležala bo od 13.30 dalje) v cerkvi, sledila bo upeljitev.

DANES V FARU: 14.00, Rosa Di Noro vd. Tornese v cerkvi in na pokopališču.

DANES V GRADIŠČU: 11.00, Antonio Chessa iz splošne bolnišnice v cerkev, sledila bo upeljitev.

DANES V ZDRAVŠČINAH: 12.00, Antonio Vinzi iz kapele pokopališča v cerkev in na pokopališče.

DANES V FOLJANU: 10.00, Albina Furlan vd. Titze v cerkvi Sv. Elizabeth in na pokopališču v Redipulji.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Livia Farcina (iz bolnišnice ob 10.40) v kapeli pokopališča in na pokopališču.

Na dan sv. Ane je na domu v objemu svojcev odšla po plačilo k Bogu

Anka Komjanc vd. Bensa

Pogrebna maša bo danes, 29. julija, ob 14.30 v župnijski cerkvi v Števerjanu, kjer bo draga pokojna ležala od 13.30 dalje.

Sledila bo upeljitev.

Na željo pokojne darujte za lačne otroke.

Svojci

Števerjan, 29. julija 2014

Priznano pogrebno podjetje Preschern

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Estate – Il caffè di Raiuno **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **9.35** UnoMattina Estate – Dolce casa **10.30** UnoMattina Estate – Sapore di Sole **11.25** Serija: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **15.00** Serija: Capri **16.50** Dnevnik in vreme **17.15** Estate in diretta **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Techetechetè - Vive la gente

21.20 Film: Una parte di te **23.15** Dok.: Fuori luogo – L'Aquila cinque anni dopo

Rai Due

6.10 Nan.: La strada per la felicità **6.55** Risanke **7.40** Nad.: The Lying Game **8.20** Nad.: Le sorelle McLeod **9.45** Nad.: Pasion Prohibida **10.30** Vreme, sledi Dnevnik – Tg2 Insieme **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.15 Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **15.30** Nad.: Army wives – Confitti del cuore **17.00** Nad.: Guardia costiera **17.50** Športna rubrika **18.45** Serija: Il commissario Rex **20.30** 23.50 Dnevnik **21.00** Serija: LOL **21.10** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **22.55** Nad.: The Good Wife **0.05** Resn. show: Pechino Express – Obiettivo Bangkok

Rai Tre

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Talk show: Agorà **10.20** Film: L'oro del mondo **12.00** Dnevnik in rubrike **12.15** Serija: La signora del West **13.00** Rai Cultura – Il tempo e la storia **13.45** Kilimangiaro Album **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione Piazza Affari **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Film: Amazing Grace (dram.) **17.40** Dok.: Geo **18.55** 23.25 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Millennium **0.05** Report Cult

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping **6.50** Nad.: Zorro **7.20** Nad.: Miami Vice **8.15** Nad.: Di stretto di polizia **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nad.: Renegade **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35**

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (27. julij 2014)

Vodoravno: primati, Ivanhoe, Linares, Marconi, estri, Avala, Sas, Ikor, iter, T.S., lemenatar, atest, Uma, elan, osir, Scott, sol, atlasi, Wain, rit, Irska, Gospa z jezera, at, Roer, ariel, Ace Mermolja, oro, lepotka, lotion, Art, Ob, E.G., nese-sre, Noda, kurir, Robertson, Carrara, Eco, ANAS, Atri, kreatin, May; na sliki: Walter Scott; njegova dela: Ivanhoe, Gospa z jezera, Starinar, Rob Roy.

Film: Lucky Luke – La mamma dei Dalton **19.35** ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Film: L'amore e la vita (dram.).

23.30 Film: Profumo – Storia di un assassino (triler., i. D. Hoffman)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Film: Storm – Una tempesta a quattro zampe **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Talk show: Uomini e donne e poi **16.10** Film: Inga Lindstrom – Quattro donne e l'amore **18.20** Nad.: Cuore ribelle **19.00** Nad.: Il segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Film: Il grande sogno **23.30** Nad.: I Tudors

Italia 1

6.00 Nan.: Friends **6.40** Nad.: Hercules **7.30** Nad.: Xena, principessa guerriera **8.25** Serija: A-Team **9.25** Dok.: Vivi per miracolo **10.35** Dok.: Letali a 360 gradi **11.10** Dok.: Gator Boys **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nad.: Pretty Little Liars **16.40** Nad.: The O.C. **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. **21.10** Serija: Chicago Fire **23.55** Blog Notes

LA 7

7.00 7.55, 11.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** In Onda (pon.) **13.30** 0.30 Dnevnik **14.00** Serija: Jack Frost **16.10** Serija: Starcky & Hutch **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** In Onda **21.10** Film: Nel centro del mirino (triler) **23.30** Dok.: Inarrestabili

Tele 4

6.00 7.00 Dnevnik **6.30** 13.00 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.25** Aktualno: Musa Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da scoprire **8.30** 17.30 Deželni dnevnik **12.45** Aktualno: Salus Tv **13.20** Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Qui studio a voi stadio **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Attacco a Rommel (voj.)

Slovenija 1

6.45 Poletna scena **7.10** Odmevi **8.00** 15.40 Otroški program: OP! **9.45** Zgodbe iz školjke **10.35** 17.45 Izobraževalni program

12.00 Prisluhnimo tišini **12.30** Resna glasba **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Studio city **14.30** Obzorja duha **15.10** Mostovi – Hidak **17.00** Poročila, vreme, šport **17.20** 22.55 Poletna scena **18.10** Nad.: Moji tvoji, najni **18.40** Risanke **18.55** 22.40 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Nad.: Paradiz **21.00** Dok. serija: Mračna karizma Adolfa Hitlerja **22.00** Odmevi **23.20** Serija: Pričevalci

Slovenija 2

7.00 8.40, 23.20 Zabavni infokanal **17.25** 19.00, 22.30 Točka **18.10** Mostovi - Hidak **18.35** Sam Sebastian – Šesti čut, pon. **19.50** Glasbena zavesa.

Žrebanje Astra **20.00** Dok. odd.: Ko pop sreča klasiko **20.50** Film: Črni metulji (dram.)

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik Televizije Maribor **6.30** Primorska kronika **7.20** 21.30 Žarišče **13.30** Prvi dnevnik **17.50** 21.45 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **23.20** Odmevi **Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Najlepše besede **15.00** Glasbeni julij in Kopru **15.30** Nautilus **16.00** Sredozemlje **16.30** Dok.: Alojz Rebula **17.00** Artevisione **17.30** Ciak Junior **18.00** Mikser **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.30** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **20.00** Veselje je... **20.30** Istra in... **21.00** Avtomobilizem **21.15** Vrt sanj **22.15** Biker explorer **22.45** K2 **23.15** Ena življenje, ena zgodba

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videastrani **17.30** Besede miru **18.00** Žogarija **18.30** Moja Afrika, 1. del **19.10** Namibija **20.00** Na Postojnskem **21.00** Pogovor pod murvo **22.30** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otroške serije **8.10** 9.25, 10.35, 11.50 TV prodajna **8.25** Serija: Kamp razvajencev **9.40** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti **10.50** 16.45 Nad.: Sila **12.05** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.00** Serija: Družinski kamp razvajencev **14.00** Serija: Policijska družina **14.55** 22.00 Nad.: Modra naveza **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.40 24UR - novice **20.00** Preverjeno **20.50** Serija: Trdoglavlci **22.50** Serija: Rizzoli in Isles **23.40** Nad.: Maščevanje

Kanal A

6.55 18.55 Serija: Alarm za Kobro **11.7.45** 10.55 Volan **8.25** 16.35 Serija: Zmeda v zraku **8.50** 13.00 Risanke **10.00** 17.05 Tv Dobr dan **11.30** Serija: Šrečni klic **12.30** 13.45 Tv prodajna **14.00** Serija: Faktor strahu Južna Afrika **14.55** Serija: Veličastni Amber sonovi **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Glavni v hiši **22.00** Film: Srečnež Slevin

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.15 Koledar; 7.25, 8.10 Prva izmena; 8.00 Krajevna kronika; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Zdrava leta; 12.00 Jezikovni kotiček; 12.15 Šak šak je delal; 13.20 Glasba po željah; 14.00, 17.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Marguerite Duras: Ljubimec – 2nd. nad., sledi Music box; 18.00 Vabilo na koncert, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja kronika; 5.50, 8.45 Radijska Krotonika; 7.00 Jutranjik; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pripevite danes; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Eppur si muove; 14.00 Aktualno; 15.30 DIÖ; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Poletni utrip kulture; 21.00 Glasbena promenada; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; - Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHZ).

LA 7 Torek, 29. julija
La 7, ob 21.05

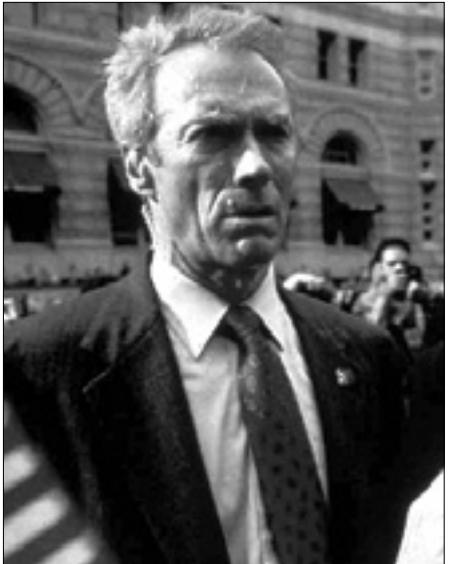
Nel centro del mirino

Režija: Wolfgang Petersen
Igrajo: Clint Eastwood, John Malkovich, Rene Russo in Dylan McDermott
ZDA 1993

Frank Horrigan je tajni agent, ki si ne bo nikoli odustil, da ni uspel rešiti življenja Johnu Fitzgeraldu Kennedyju tistega novembarskega dne v Dallasu. Njegovi nadrejeni pa mu vseeno spet zaupajo nadvse odgovorno dolžnost in sicer, da skrbti za varnost zdajnjega predsednika ZDA.

In Horrigan je resnici na ljubo že na tem, da gre v pokoj, ko vidni politični predstavniki dobijo vrsto telefonskih pozivov čudaka Learya, ki mu preti, da ga bo umoril.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
D

KOLESARSTVO - Vincenzo Nibali osmi Italijan z zmago na Touru

Skromen in preprost

Zmagovalec letošnjega Toura Vincenzo Nibali

PARIZ - Skromnost in preprost ga opisujeta tudi dan po zmagoslavlju na francoskem Touru. Čeprav je Vincenzo Nibali popolnoma zasečil ostale, je še vedno z nogami na tleh in ve, da je za vsakim uspehom veliko truda in odrekanj. »Po takih zmagah priprave na svetovno prvenstvo (28. septembra) ne bodo enostavne. Tam bom lahko nastopil kot lider, lahko pa bom le pomagal ekipi,« razmišlja Vincenzo Nibali, osmi Italijan z zmago na Touru. V naslednjih dneh želi predvsem uživati ob ravnem majici, ki si jo je zagotovil dan za dnem, in seveda v vestnem zimskim treningom, na katerem je z ekipo odločil, da bo zmaga na Touru cilj sezone. Za zmagovalcem Nibalijem sta se uvrstila Francoza Jean-Christophe Peraud, ki je imel 7:52 minut zaostanka, in Thibaut Pinot (8:24). Italijansko zmagoslavlje je dopolnil še mladi Alessandro De Marchi, ki so ga izbrali za najbolj borbenega kolesarja francoske pentlige.

Zmaga Nibalija, člana kazahstanskega moštva Astane, pa je seveda razvesela tudi Kazahstanec, ki so zdaj izrazili željo gostiti eno od etap francoske pentlige. »Morda se zdaj sliši kot šala, a naredili bomo vse, da do leta 2020 pripeljemo Tour v Kazahstan,« je dejal predsednik tamkajšnje kolesarske zveze Kairat Kelimbetov. Kazahstan bo naslednje leto gostil mlašinsko svetovno prvenstvo v kolesarstvu.

Izidi zadnje etape: 1. M. Kittel (Nem/Giant) 3:20:50, 2. A. Kristoff (Nor/Katjuša), 3. R. Navardauskas (Garmin Sharp). **Vrstni red:** 1. V. Nibali (Ita/Astana), 2. J. Peraud (Fra/AG2R La Mondiale) 7:52, 3. T. Pinot (Fra/FDJ) 8:24, 4. A. Valverde (Špa/Movistar) 9:55, 5. T. Van Garderen (ŽDA/BMC) 11:44, 132. K. Koren (Slo/Cannondale) 4:29:14. **Bela majica:** Thibaut Pinot (FDJ.fr), **pikčasta:** Rafal Majka (Tinkoff Saxo), **zelená:** Peter Sagan (Cannondale), **ekipno:** AG2R La Mondiale.

O zmagovalcu RADIVOJ PEČAR

»Naslednje leto naj izbere samo Tour«

»Zmaga Vincenza Nibalija je povsem zaslужena, dokazal je, da je razred zase,« je prepričan Radi Pečar, dolgoletna duša lonjerske dirke, letos po desetih sezona spet direktor dirke po Furlaniji Južnega krajin: »Pohvalil bi tudi mladega De Marchija, ki je osvojil nagrado za borbenost. Kolesarja iz Buje dobro poznam, je simpatičen in resen fant. Nekajkrat je nastopil tudi na naši, lonjerski dirki, preden bi prestopil med profesionalce. Razcočaral pa me je Sagan: ker tekmuje pri italijanskem klubu, so Italijani veliko stavili nanj, a ga nato povsem pozabili, ker ni bil uspešen.« Zmaga Nibalija bo po Pečarjevem mnenju prinesla v Italijo val navdušenja, »vendar, če se mu bo kaj zataknilo, se bojim, da ga bodo hitro pozabili, tako kot se je na primer zgodilo z Bassom.« Pečar meni, da bi bilo dobro, ko bi Nibali tudi v naslednji sezoni vse napore usmeril v pripravo na Tour in tam spet zmagal, da se še bolj utrdi v kolesarskem Olimpu. »Verjamem, da ima še veliko rezerv. Za sabo ima tudi dobro ekipo. Pokazal je, da je dober v ravnini, v klancih, pa tudi v kronometru. To je izjema med kolesarji, samo še Contador ima morda podobne značilnosti.« (vs)

... in DIEGO POZAR

»S pobegi in zmagami je dokazal, da je najboljši«

»Zmaga je zmaga. Ko sta iz boja zaradi padca izpadla favorita Contador in Froome, je imel Nibali že nekaj minut naskoka. Seveda je težko napovedati, kaj bi se zgodilo, če ... Zdi pa se mi, da je Nibali dokazal, da sodi med najboljše. Štirikrat je sam pobegnil in nato osvojil zmago,« je zmaga italijanskega kolesarja očenil Diego Pozar, Svetovican, velik ljubitelj kolesarstva in etapnih dirk. »Letošnji Tour je bil zanimiv, pa čeprav ni bilo pravega dvobojja za zmago. Tudi trasa je bila zanimiva, predvsem s krajinskega vidika.« Navajač Nibalija verjame, da bo kolesar iz Messine še pisal zgodovino kolesarstva. »Nibali je bil med tistimi kolesarji, ki so bili dlje časa v ozadju zaradi dopinških afer, zdaj ko je svet kolesarstva čistajoč, pa prihajajo v ospredje drugi. Kot vedno pa so francoski mediji podvomili o tem, da je »čist«, vendar je s številnimi dopinškimi kontrolami, dokazal vsem, da so se zmotili.« Prav zaradi tega se mu tudi primerjave s Pantanijem ne zdijo primerne. Nibaliju so bolj v škodo kot v korist. (vs)

NOGOMET - V Ljubljani je gostoval Chelsea

Mourinho: »Najzahtevnejše prvenstvo je angleško«

V nedeljo je v Ljubljani, po zaslugu prijateljske tekme med Olimpijo in angleško nogometno velesilo, londonskim Chelseejem, ki je v slovensko prestolnico privabil kar nekaj nogometnih navdušencev, kraljeval nogomet. Tudi zaradi številne prisotnosti angleških navijačev je ta tekmava postavila nov mejnik v zgodovini slovenskega nogometa. Od osamosvojitve do danes je namreč ravno nejdlski prijateljski (!) dvoboje postal nogometna klubska tekma z največjim številom gledalcev v zgodovini samostojne Slovenije. Po uradnih podatkih si je tekmo ogledalo 15.972 gledalcev, ki je že leto v živo videti nekatere vrhunske nogometne (v Ljubljani so nastopili med drugimi španski vezni igralec Cesc Fabregas, vratar Petr Čeh, branilca John Terry in Gary Cahill, napadalca Fernando Torres in Diego Costa), a še bolj zanimiv je bil pogled na angleško klop, kjer je sedel José Mourinho. Po letih 2004 in 2007 spet vodi angleški klub.

Mourinho je v preteklosti opozoril nase, ker je imel veliko pikrik pripomb na račun marsikoga, njegove izjave »brez dlak na jeziku« pa so polnile strani športnih dnevnikov v vseh državah (Portugalska, Anglija, Italija, Španija), kjer je doslej treniral. Njegov je zloglasni »zeru tituli« (nič

naslovov). Prav zaradi tega so vsi nestrpo pričakovali njegovo tiskovno konferenco po tekmi. Mourinho je sicer tiskovno konferenco začel s pojavljam domači ekipe, ki se je povsem enakovredno kosala proti ekipe zvezdnikov, to velja zlasti za prvi polčas, ki se je zaključil celo z vodstvom domače enašterice: »Potrebovali smo tekmo proti ekipi, ki je v tem trenutku s fizičnega vidika veliko bolje pripravljena. Mi smo šele začeli s pripravami, medtem ko je Olimpija že pričela z nastopi v domaćem prvenstvu. Lahko bi odigrali prijateljsko tekmo proti kaki selekciji in zmagali 8:0, a to nam ne bi zelo koristilo. Sicer še čakam, da se nam pridružijo štirje ključni napadalni igralci Hazard, Oscar, Ramires in Schurrle, saj bomo šele takrat lahko začeli preizkušati standardno postavo. Te tekme so priložnost, da vidim na delu nekatere mlade igralce. Slednji bodo letos verjetno okrepili druge ekipe, saj morajo nujno igrati, kar je pri nas nemogoče. Drugod si bodo zigranjem nabirali izkušnje.«

Mourinho ... o sodnikovi odločitvi.

Sodnik Obrenovič je Angležem razveljavil zadetek Ivanovića, ki je bil po mnenju večine (in seveda Mourinha) povsem regularen. »S sodnikom sva se pogovorila takoj po razve-

ljavljenem zadetku. Odgovoril mi je, kakor mi vselej odgovarjajo sodniki: To je moja odločitev in zanj si prevzemam celotno odgovornost. Posnetki pa kažejo, da je žoga dvakrat prešla gol črto, a sodnik je pač odločil drugače.

... o Premiere League in drugih evropskih ligah

»V Angliji so se vse najboljše ekipe okrepile, tako da bo najzahtevnejše prvenstvo na svetu letos še bolj zanimivo. Mirno zatrjujem, da gre za najkakovostenje prvenstvo, saj imamo le v Angliji pet kandidatov za naslov in lahko prvenstvo zaključiš ali na prvem ali na petem mestu in niti ne veš čemu. V Španiji, Nemčiji ali Italiji je boj za naslov veliko bolj omejen, kandidatov pa ne več kot tri. Prepričan sem, da smo boljši kot pred letom dni, a le igrišče lahko potrdi, da je res tako.«

... o izbiri standardne postave

»Poglejte, izbirati je ena izmed bistvenih nalog trenerja. Mislim, da nikakor ni dobro za trenerja, če nima možnosti izbire med kakovostnimi igralci. Ravn tako ni dobro, ko trener nima dvomov nad svojimi izbiri. Zdaj na primer razpolagam z dvema vrhunkima vratarjem, Petrom Čehom in standardnim vratarjem belgijske reprezentance Thibautom Courtoisom. Veselijo me take

vrste dilem, saj pomeni, da treniram vrhunsko moštvo.

... o zlati žogi

»Sam bi ukinil take vrste nagrad, saj je nogomet skupinska igra in nagrade posameznikom nič ne pomenijo. Pri teh izbihrah pa gre večkrat za politične oziroma marketinške odločitve in določitev zmagovalca sledi politično-trgovskim, ne pa športnim logikam. Mislim, da je Thomas Müller odlično odgovoril novinariki. «Briga

me zlata žoga, saj sem osvojil naslov svetovnega prvaka, kar je edino vlogo.«

»The Special One« - tako so zradi karizme in uspehov preimenovali Mourinha - je torej tudi v Ljubljani potrdil, da je v njegovem primeru vzdevek pravi zadetek v polno.

Izid tekme: Olimpija Ljubljana - Chelsea 1:2 (1:0). Strelci: v 39. Kapun; v 56. Diego Costa, v 64. Zouma. Gledalcev: 15.972. (I.F.)

Kandidat Figc razjezl Fifo

RIM - Mednarodna nogometna zveza je po rasističnem škandalu, ki ga je povzročil kandidat za predsednika italijanske nogometne zveze (FIGC) Carlo Tavecchio, sprožila preiskavo primera. Tavecchio, ki kandidira za novega prvega moža FIGC, je pred dnevi poskrbel za razburjenje, ko je v enem svojih nagovorov spregovoril tudi o tujih nogometnih v seriji A. »Angleži identificirajo igralce, ko pridejo v državo, tako da lahko igrajo le poklicni nogometni. Medtem ko pri nas neki 'Opti Poba' (Opti Poba je izmišljeno ime, ki ga je Tavecchio uporabil kot sopomenko za vse tuje nogometne v državi op.p.), ki je prej jedel banane, naenkrat zaigra v prvi postavi Lazia,« je javnost s svojo izjavo razburil Tavecchio, ki se je včeraj sicer javno opravičil. Fifo je podrla tudi EU.

Že v 3. krogu Milan - Juventus

RIM - Objavili so koledar nogometne A-lige. Naj omenimo le nekaj zanimivih tekem prvega dela: Milan - Juventus (21.9.), Juventus - Roma (5.10.), Milan in Inter si bosta stala nasproti 23. 11., Juventus - Inter 6. 1., rimski derbi Roma - Lazio pa bo v predzadnjem krogu (11. 1.). Udine-se bo prvi krog (31. 8.) igrala pred domačimi gledalci proti Empoliu.

Druga zmaga Ricciarda

BUDIMPEŠTA - Avstralec Daniel Ricciardo (Red Bull) je zmagovalec enajste dirke sezone svetovnega prvenstva formule 1. Na dirki za VN Madžarske v Budimpešti je drugo mesto osvojil Španec Fernando Alonso (Ferrari), tretje pa Britanec Lewis Hamilton (Mercedes). V skupni razvrstitvi je prvo mesto zadržal Nemec Nico Rosberg (Mercedes), v nedeljo 4.

Settebellu bron

BUDIMPEŠTA - Srbski vaterpolisti so evropski prvaci po zmagi nad Madžari z 12:7. V tekmi za tretje mesto je Italija ugnala Črno goro z 11:9.

NOGOMET - NK Kras začel priprave na novo sezono v D-ligi

Recept: hrabrost in zabava

Tako pravi trener Predrag Arčaba - Glavni cilj obstanek v ligi - Večjezični pogovori

Pravijo, da se dan pozna po jutru. In če to velja tudi v športu, je prvi trening bržkone ogledalo cele sezono. Na repenski zelenici, kjer so se včeraj v zgodnjih poldanskih urah zbrali vsi nogometniški Krasa (na spisku jih je 24), je zavladala predvsem sproščenost, čas pa je bil tudi za smeh. Tako vzdušje je v ekipo že prvi dan hotel vicepremier trener Predrag Arčaba: »Bodite hrabi, pomembno pa je tudi, da se bomo skupaj zabavali,« je bil kratki pozdrav trenerja, ki je letos oblekel belo majico, razpoznavni znak trenerske ekipe, na katero pa se mora še privaditi. Pred igralci si je predvsem zaželet, da bi čim prej ustvarili pravo skupino, malo za šalo malo za res pa jih tudi potolažil, da pod njegovim vodstvom ne bodo veliko. Večji del vadbe bo v prvem delu priprav vodil kondicijski trener Matej Bombač, ki vselej zagotavlja, da bo že od samega začetka tudi veliko vadbe z žogo. »S trenerjem Arčabom želimo izpliliti čim prej tudi taktični vidik. Pred nam je samo šest tednov priprav.« Od razpoložljivih igralcev še okrevajo po poškodbi Corvaglija (zlom gležnja), Grujić (endem v kolenskih vezeh) in Slavec (začetek pubalgije).

Vsi, tako igralci, trenerska ekipa in sedva celoten odbor - s predsednikom Goranom Kocmanom in častnim predsednikom, sicer glavnim pokroviteljem ekipe Vojkom Kocmanom-, so na prvem treningu neštetokrat ponovili, da je cilj obstanek v ligi. Tega si želi tudi kapetan ekipe Radenko Knežević, ki bo v dresu Krasa igral v D-ligi že tretjič: »Upam, da bomo končno dosegli obstanek. Ekipo smo okreplili, vendar moramo biti skromni,« je bil pri napovedi previden »kraški bomber«, ki je pripravljen na novo sezono. Od slovenskih nogometniških klubov pri nas, bo krstni nastop v D-ligi letos doživel Stefano Simeoni, ki je drugo leto član članskega moštva: »To bo zame čisto nov iziv in komaj čakam, da se vse začne. Učil se bom od soigralcev kot doslej, na igrišču bom dal vedno vse od sebe, saj želim dokazati, da sem si mesto v ekipi zaslужil.«

Nasploh je pred treningom zavladalo večjezično vzdružje. Trener Arčaba je seje s sodelavci in (slovenskimi) igralci pogovarjal v mešanici srbsčine in hrvaščine, z drugimi v italijansčini, seveda pa ni iz-

Trener Predrag Arčaba energično nastopil pred igralci

FOTODAMJN

stal niti slovenski jezik: kar enaist igralcev prihaja iz Slovenije. Med njimi klub največ pričakuje od Saše Ranića (letnik 1981): »Igrische bo pokazalo, ali sem bil res nakup sezone. Predsednik Kocman mi je ponudil dobro priložnost, v Sloveniji namreč ligi ni več tako kvalitetna, pa tudi denarja ni. Mislim, da bom tu dobil priložnosti dokažovanja. Pa tudi klub je zelo dobro organiziran.« Ranić bo prvič igral v Italiji.

Dobrodošlico fantom sta tudi letos zaželeta repentinški župan Marko Pisani in predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali, pa tudi kakih 40 navijačev, ki so prvi trening spremili s tribun. Krasovi nogometniški in trenerski ekipa bodo pripravne od četrtek nadaljevali na Rogli, kjer bodo preživel tened dni. (vs)

UMETNOSTNO KOTALKANJE - Državno prvenstvo v Roccarasu

Grenko sladko

Martina Pecchiar (Pat) na 8. mestu - Zadovoljiv nastop članice ŠD Polet Valentine Scamperle

MOTOCIKLIZEM - Prvenstvo Honda

Kljub padcem Emili išče pozitivne plati

Proseški motociklist Mitja Emili, ki nastopa v državnem prvenstvu Honda CBR 600RR, v Misantu ni imel sreče. Potem ko je na prvi, sobotni dirki padel, je podoben zaključek imela tudi nedeljska preizkušnja: »Namesto 45 točk sem nastope zaključil z dvernimi padcema, kar ni dobro. Pozitivna nota je, da sem bil tako na prvi kot drugi dirki, čisto v osredju, kar pomeni, da sem konkurenčen,« je ocenil Emili, član Kuja racinga. Tako na prvi kot na drugi dirki je bil pred padcema čisto v ospredju karavane. Tudi nedeljsko dirko je začel prepričljivo, s petega mesta je hitro napredoval na drugo, nato tudi prevezl vodstvo, tri kroge pred koncem pa je izgubil nadzor nad prednjim kolesom in padel. Dirko je zaključil na 13. mestu. »Škoda, saj ko bi uspeli opraviti tudi druge sobotne kvalifikacije, ki sem jih moral izpustiti zaradi težav s sklopko, bi prav gotovo bolje regulirali motor in padca morda ne bi bilo. Padec je napaka voznika, vendar bi ga lahko z boljšimi regulacijami amortizerjev preprečili,« je dejal Emili. Letos je nasploh manj treniral kot v prejšnjih sezona, kar se pozna. Razlogi so finančne in časovne narave, saj je

sezono začel tik pred začetkom prvenstva. V prejšnjih treh letih ni zbral niti enega padca, v letosnjem prvenstvu pa že tri. Pred zadnjim dirko sredi oktobra bo na prizorišču v Mugelli treniral dva-krat. Emili si želi zmage. Na skupni razvrstitvi je zdaj šesti. (vs)

Zmaga Bum Bum lady

Zmagovalke turnirja v Gabrijah so igralke Bum Bum Lady iz Doline pri Trstu, ki so premagale ekipo Doberdoba s 3:1, v tekmi za 3. in 4. mesto pa je slavila ekipa Doberdoba, ki je premagala Štandrež z 2:1. Moški finale in nagrajevanje so zaradi nalinov prenesli v petek, 1. avgusta. Ob 19.00 se bosta za 3. mesto pomerili Gorizia in Digisoft (Rupa/Peč), ob 20. uri pa bo finale med Lattonerie Mucci (Štandrež) in Tecnico Advance (Gorica).

JADRANJE - SP Posadka Sirene in SVBG zbrala tudi zmago

Tržaški jadralki Sirene in SVBG Carlotta Omari in Francesca Russo Cirillo sta včeraj začeli nastope na svetovnem prvenstvu v razredu 420. Po prvih dveh kvalifikacijskih regatah (skupno jih je šest) sta na višokem 5. mestu: v vetrov od 4 do 10 vozlov sta se dobro znašli, prvo regato zaključili na 7. mestu, drugo pa zmagali. Po kvalifikacijskem delu bo na vrsti še šest finalnih regat. Na svetovnem prvenstvu v ženski konkurenči nastopa 84 posadk. Vodi španska dvojica Mas/Davilla, drugi pa sta Italijanki Addari in Perini.

Ivan Roici (Čupa) na 136. mestu

Jadralec JK Čupa Ivan Roici je krstni nastop na svetovnem mladinskem prvenstvu jadralskih desk Bic Techno 293 zaključil na 136. mestu v konkurenči 157 jadralkov. Najboljši izid je zbral v predzadnji regati, ko je osvojil 44. mesto.

KOŠARKA - Koledar B-lige

Jadran v 1. krogu odhaja k »znancu«

Jadran bo nastope v državni B-ligi začel 5. oktobra. Košarkarska zveza je včeraj objavila začasni koledar državnih lig, vključno z B-ligo. Jadran v skupini B bo nastope začel na gostovanju pri Arzignanu, torej pri ekipi, ki jo je 5. aprila letos premagal in doživel sanjsko napredovanje v B-ligo. Skratka, krstni nastop v višji ligi bo za jadranovce morda nekoliko lažji, saj bodo igrali na znanem parketu in pri tekmeču, ki je prav tako novinek v ligi. Prvo domačo tekmo bo Jadran igrал tened kasneje, v soboto, 11. oktobra v tržaškem PalaRubini proti Milanu, nato že spet v sredo, 15. oktobra, ko bo na vrsti prvi deželnih derbi proti videškemu APU-ju (povratna tekma v Vidmu v sredo, 21. januarja). Tudi proti Pordenonu bo Jadran najprej igral doma (2. novembra, povratna tekma 8. februarja). Zadnjič v letu 2014 bo igral v soboto, 27. decembra v Trstu proti Costi Volpino, nato pa že naslednji tened 4. januarja

je pri Orzinuovi. Koledar bo lahko v naslednjih dneh doživel manjše spremembe, vključno s termini tekem Jadrana. Po pregledu koledarjev A2-lige Silver in ženske A1-lige, v katerih bosta nastopala Pallacanestro Trieste in Ginnastica, bodo odborniki Jadrana ugotovili, ali je v tržaškem PalaRubini na voljo še kaka prosta nedelja in napisled vprašali zvezo za premestitve tekem.

Od Jugoslavije do Jadrana

V sredo, 30. julija ob 20. uri je na Stadionu 1. maj v Trstu košarkarski večer »Trst in balkanska košarka: do velike Jugoslavije do Jadrana v B-ligi«. Na večeru bodo spregovorili predsednik deželne zveze FIP Giovanni Adami, komentator TV Koper-Capodistria Sergio Tavčar in glavni pobudnik projekta Jadran Marko Ban. Zvezna bo Jadranu podelila priznanje za uspehe.

KOŠARKA - Deželna C-liga

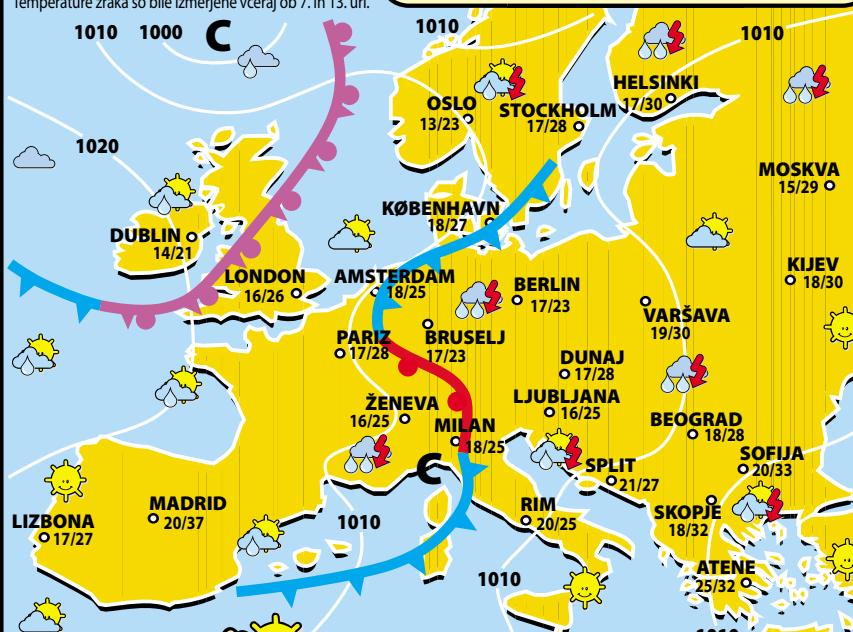
Pri KK Bor mlađi okrepitvi

Pri košarkarskem klubu Bor želijo tudi letos sestaviti mlađo ekipo. Potrjeni trener Dean Oberdan se k temu nagiba že drugo leto zapored, saj mu to predstavlja dodaten iziv. Prav zato so v ekipo privabilo dva mlađa igralca: to sta organizator igre Luca Bonetta in krilni center Giacomo Basile. Bonetta (1992, 180 cm) izhaja iz šole Pallacanestro Trieste, tam je igral tudi eno sezono z več nastopimi v B1-ligi. Za sabo ima izkušnjo v deželni C-ligi v Latisani, leto prej pa je v Montichiariju dosegel napredovanje iz državne divizije C v B. Bil je tudi član državne reprezentance do 20. leta. Je hiter in tehnično zelo dobro podkovani organizator igre, učinkovit realizator, opisujejo Bonetto v tiskovnem sporočilu. Visoki Basile (1991, 195 cm) pa je bil do lani član Ardite, z matičnim klubom je tudi napredoval v državno divizijo C, kjer je lani uspešno igral v vodilni vlogi (tu-

di proti Jadranu). Je izrazit skakalec. »Seveda smo z dogovorom zelo zadovoljni, oba študirata v Trstu, zato jih je Stadion 1. maj zagotovo bližji. Zdaj imamo bazo, na kateri lahko gradimo,« je pojasnil Oberdan. Ni še jasno, ali bosta v ekipi ostala Contento in Pizziga, sicer pa bodo poiskali še enega visokega igralca. Svojo prisotnost pa sta že potrdila Niko Daneu in Alberto Favretto, po enoletni izkušnji v Avstraliji se vrača krilo Martin Devčič (2000, 195 cm). Mlađo garnituro igralcev dopolnjuje še Ilja Kocijančič, ekipi pa se bo še pridružil še mlađi Albanese (1997), ki je bil član mlađinskih ekip Azzurre. Marko Meden je trenerju potrdil svojo razpoložljivost. Zaradi službenih in drugih težav pa v ekipi ne bo Daniela Crevatina, Stefana Babicha in Mika Madonie, kot smo že poročali niti kapetana Mirana Boleta. Prvi zbor ekipo bo okrog 20. avgusta. (vs)

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.45 in zatone ob 20.38
Dolzina dneva 14.53

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 8.15 in zatome ob 21.30

NA DANŠNJI DAN
2013 – Na vzhodu Slovenije spet zelo vroč julijski dan, popoldne od zahoda osvežitev z močnim vetrom. V Mariboru se je segrelo do 38,6 °C, v Murski Soboti do 38,4 °C, na Letališču Cerkle ob Krki do 38,1 °C in v Novem mestu do 37,5 °C.

VELIKA BRITANIJA - Raziskava

Dinozavri so izumrli tudi zaradi smole

LONDON - Dinozavri so izumrli tudi zato, ker so imeli »strašansko smolo«, kaže najnovejša študija univerze v Edinburghu. Asteroid, zaradi posledic katerega so izumrli, je namreč treščil na Zemljo ravno v času, ko so bili orjaški plazilci najbolj ranljivi zaradi dviga gladine morja in povečane aktivnosti ognjenikov. »Šlo je za popoln splet okoliščin, ki se je zgodil ravno takrat, ko so bili dinozavri najbolj ranljivi,« je za britanski BBC pojasnil dr. Steve Brusatte z univerze v Edinburghu, eden od 11 vodilnih strokovnjakov iz Velike Britanije, ZDA in Kanade, ki so sodelovali pri raziskavah. Kot se kaže študija, obstajajojo dokazi, da so nekatere vrste dinozavrov izumrle, še preden je asteroid zadel Zemljo. Eno od ključnih vprašanj je zato, ali bi dinozavri postopoma izumrli

tudi v primeru, če ne bi bilo tega dozodka.

Strokovnjaki so ugotovili, da ni dokazov o dolgoročnem zatonu dinozavrov. So pa prepričani, da so bili bolj ranljivi za izumrtje zaradi višje gladine morja in povečane aktivnosti ognjenikov. Brusatte je prepričan, da bi bili številni dinozavri morda še danes prebivalci Zemlje, če bi asteroid na planet treščil nekaj milijonov let prej ali kasneje.

»Pet milijonov let prej so bili ekosistemi, v katerih so živeli dinozavri, stabilnejši in bolj raznoliki, temelj prehranske verige je bil robustnejši, zato bi bilo izumrtje velikega števila vrst veliko težje,« je pojasnil. Dodal je, da bi se dinozavrom godilo bolje tudi, če bi po dvigu morske gladine in izbruhih vulkanov imeli na voljo še nekaj milijonov let, da si opomorejo.

Sedemdeset milijonov let stari ostanki Dinozavra Laure so od sredine aprila letos razstavljeni v paleontološkem najdišču nad Ribiškim naseljem

FOTODAMJ@N

Matematičnih vaj so se najbolj veselili

Ob matematiki smo se učili tudi črk

Med plesom

Ker sem lokalni jezik čitongo v prvih dveh tednih šele spoznavala, sem dejavnosti vodila v angleščini. Pri sporazumevanju z ostalimi mi je pomagal sodelavec Thoko, Malavijec, zaposlen pri Eli, ki je bil tudi glavni prevajalec. Večina otrok angleščine ne razume, nekaj besed dojamemo le učenci višjih razredov osnovne šole, a vselej premalo, da bi se z njimi lahko pogovarjala. Otroci pa si zaradi jezikovne pregrade niso belili glave, tudi jaz ne: bili smo potrežljivi, med nami je zavladala obojetanska pomoč. Včasih smo se sporazumevali enostavno z gestami, drugič v mešanici čitonge in slovenščine, velikokrat so se otroci izrazili le z besedo, da sem lažje dojela, kaj si želijo, naučili pa so se tudi nekaj angleških besed, da je sporazumevanje bilo enostavnejše.

Dejavnosti v popoldanskih urah so bile raznolike, otroci so se zabavali s športnimi tekmovanji, v program smo vključevali umetniške delavnice, najraje pa sem z otroki utrjevala znanja matematike in angleščine. To jih je nenazadnje tudi najbolj veselilo. Vsakič, ko si jim napovedala, da bodo reševali matematične naloge, so obmolknili, se v hipu postavili v vrsto pred mizo (naš kateder) in prosili za list z vajami. »Standard two (2. razred),« so dejali in pomolili roko, vzeli list z vajami za drugi razred, svinčnik in v tišini reševali po deset ali dvajset računov. Ko so rešili vse, so se vrnili k katedru, kjer sem s sodelavcem Thokojem pregledovala izpolnjene liste. »More, še,« so dejali, spet pomolili roko, dobili nov list in spet stekli do klopi.

Po matematičnih vajah pa smo se pred odhodom otrok vedno razgibali in sprostili še s petjem in plesom. Na glas smo prepevali Ringa ringa rajo, pa tudi pesmi v čitongi, Če si srečen (v angleščini) in še druge. Starostne meje so se ob glasbi povsem izbrisale. Peli smo, plesali in tako kreplili vezi. Otroke je bilo vsakič zelo težko prepričati, da se večeri in da morajo domov. »Vidimo se jutri,« sem jim zagotovila. »Vidimo se,« so mi odvrnili in pomahali.

Se nadaljuje.